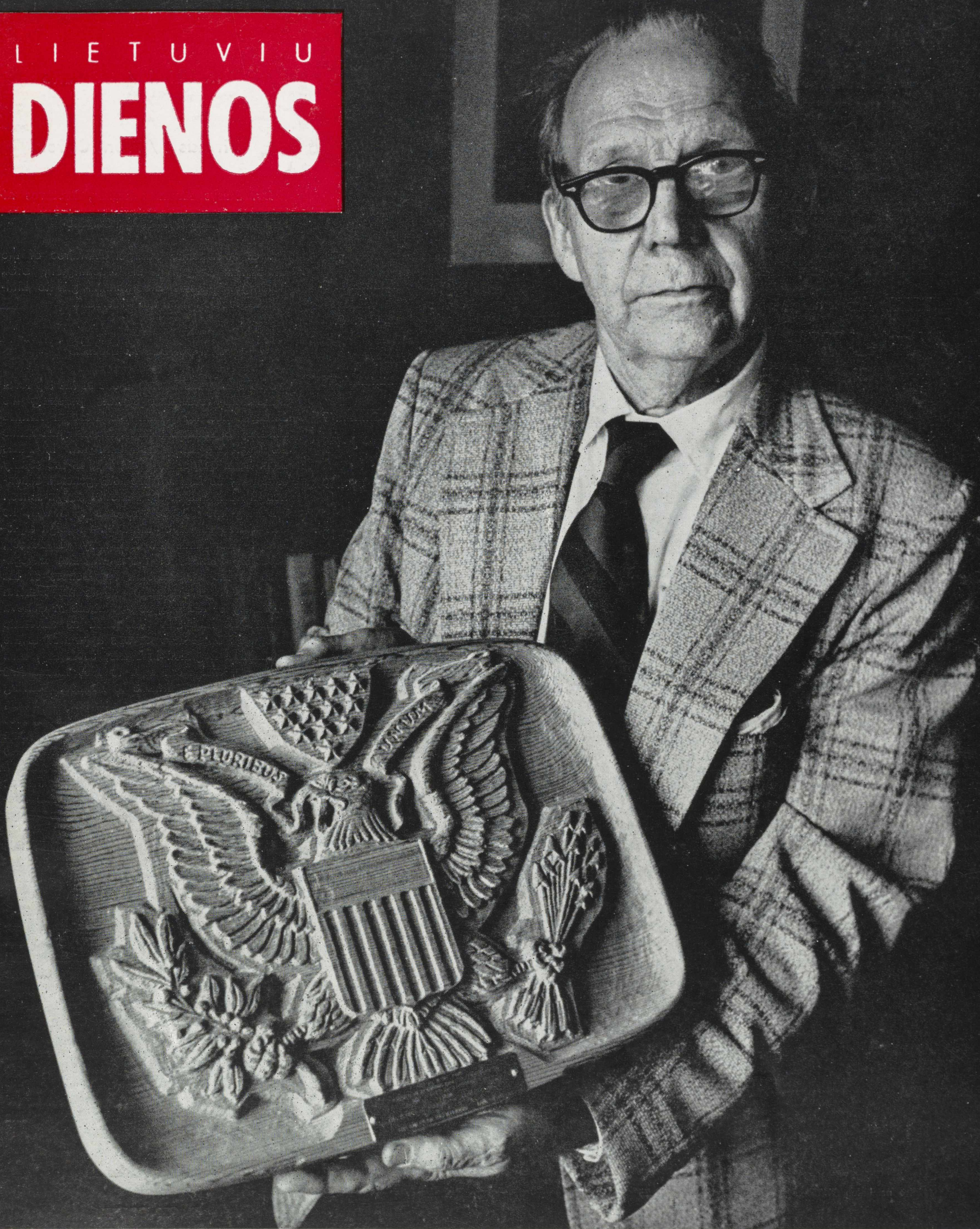

LIETUVIU
DIENOS

DR. S. A. BAČKIS, LIETUVOS ATSTOVAS WASHINGTONE

LITHUANIAN DAYS

MARCH

1977

1977 M. KOVO MĖN.

L I E T U V I U
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, CA 90029
Telefonas: 664-2919

1977, kovas Nr. 3 (172)
March, 1977 No. 3 (172)

Eina XXVIII metai
Volume XXVIII

Redaguoja
REDAKCIJINĖ KOLEGIJA
Anglų k. Redaktorius / English Editor
ALFONSAS A. MILUKAS
Atsakomasis red. - Leidėjas / Publisher
Administratorius / Circulation Manager
ANTHONY F. SKIRIUS

Straipsniai autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku. If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina \$1.25 Single Copy \$1.25

Prenumerata metams \$12.00 bet kuriame pasaulio krašte. Subscription \$12 per year in any country of the world. Garbės prenumerata / Honorary subscription \$20.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

TURINYS / CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

	Psl.
Vieningai eiti Lietuvos keliu.	3
Lietuvos Atstovo Washingtone, Dr. S. A. Bačchio, žodis	
Pasikalbėjimas su Lietuvos Atstovu Dr. S. A. Bačkiu	4-6
Lietuvos - JAV atstovai.	7
Pabaltiečių Vienybės šventė Venecueloj. 7-9 Rašo A. Vaisiūnienė.	
Lietuvos šventės minėjimas Waterbury. ..	9
Rašo A. K.	
Amerikiečiai pagerbė Lietuvą.	9-10
Rašo J. B.	
F. Timmermans, Baltoji vaza.	11-13
Vertė Zenta Tenisonaitė	
Nacių Kolaborantų klausimais. Eltos Inf.	13
Kotrynos Grigaitytės naujausi eilėraščiai.	14
Dr. P. Vileišio pareiškimai	
Lietuvos žydų klausimu.	15-16
ir 21	

ENGLISH SECTION

	Pages
State Department Greetings on February 16th	17
Captive Lithuania Must Be Free, V. Cekanauskas	17
Joseph Ehret 80 Years Old	18
Impressions from a Lecture by Prof. M. Gimbutas, Y. G. Shebanow-Senbergaitė	18
Statement on Soviet Colonialism in United Nations	19
Vatican, U.S.S.R. and Lithuanian Catholics	19
Lithuanian History Tabue for Russ	19
First Lithuanian Mayor for a Day	19
Lithuanian in Philately (II), Gardinas, A. Bernotas	20
Meeting Place, Great Britain	20

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

Dr. Stasys Antanas Bačkis, Lietuvos atstovas Washingtone, laiko JAV-bių dovaną Lietuvai, gautą iš JAV prezidento.

Dr. S. A. Backis, Charge d'Affaires of the Lithuanian Legation in Washington, D.C., holding America's Bicentennial gift to Lithuania received from the President.

DR. STASYS A. BACKIS

Stasys Antanas Backis is one of the top level Lithuanian veteran diplomats pursuing his career since he joined the Foreign Affairs Ministry in Kaunas in 1930. He had just made his doctorate in international law in Paris then. Born on February 10, 1906 in the county of Birzai, he had his previous general education in Lithuania at the Panevezys high school.

During the decade previous to WWII, he was at the center of Lithuanian foreign diplomacy: the Minister's secretary (1934-1938), Secretary-General of the Lithuanian Delegations to the international conferences of the Baltic Foreign Ministers and to the General Assembly of the League of Nations in Geneva (where he had also functioned as alternate delegate). Since 1938 he was appointed to the Lithuanian Legation in Paris; secretary, then councilor, and from 1944 to 1960 Lithuania's diplomatic representative to France. Leaving his office as Minister Plenipotentiary in Paris, he entered a new assignment on June 20, 1960 —the Councilor of the Lithuanian Legation in Washington, D.C. Since those pre-war years the Legation in Washington had been headed by the American-born Charge d'Affaires Juozas Kajeckas, now retreating, retiring. The successor, the new Charge d'Affaires is Stasys Antanas Backis

We are providing some sidelights in this issue from the diplomatic activities of Lithuania's new head representative to the United States of America, Dr. S. A. Backis. His other activities, past and present, are numerous, too: with academic and international organizations—and notably through the printed word. He has written "Le Tragedie des Etats Baltes" (French, 1952), "The Doctrine of the Catholic Church on the Right of National Self-Determination" (in Lithuanian, 1961), "The Social Force of Christianity" (in Lithuanian, 1965). He has published over a hundred articles, mostly in Lithuanian and French, on social, legal, historical questions. One of his latest articles, "Relations of Lithuania and the United States of America During the Bicentennial Period (1776-1976)" appeared in "Karys" (The Warrior), No. 6 (1523) of June-July 1976 in New York. —A.A.M.

BACK COVER

The Lithuanian Embassy in Washington, D.C.

DAIL. P. KALPOKO PIEŠTAS PAVEIKSLAS LIETUVOS ATSTOVYBĖJE, WASHINGTONE —

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą Lietuvių Valstybės Tarybai skaito dr. Jonas Basanavičius.

Pirmoje eilėje, kairėje pusėje sėdi: Jurgis Šaulys, Stasys Narutavičius, kun. Kazimieras Šaulys; dešinėje sėdi: kun. Vladas Mironas, Petras Klimas, Antanas Smetona, Justinas Staugaitis, Jonas Vileišis. Stovi kairėje pu-

sėje: Kazimieras Bizauskas, Donatas Malinauskas, Jonas Vailokaitis, kun. Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis; dešinėje: Pranas Dovydaitis, Aleksandras Stulginskis, Jokubas Šernas, Jonas Smilgevičius, Mykolas Biržiška, Steponas Kairys.

● Dr. J. Basanavičius reading the Lithuanian Declaration of Independence. A painting by artist P. Kalpokas at the Lithuanian Legation in Washington, DC.

VIENINGAI EITI LIETUVOS KELIU

Lietuvos Charge d'Affaires dr. S. A. Bačchio žodis, pasakytas Washingtono lietuviams vasario 13 d., minint 59-tąją Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį

Šiandieną minime 59-tąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį skirtingesnėse sąlygose, negu anksčiau. Ne tik mes, bet ir Vakarų pasaulis dabar žino, kad Sovietų okupuotoje Lietuvoje yra leidžiami slapti leidiniai — „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“, „Aušra“, nekalbant apie kitus atskirus leidinius bei atsišaukimus. 1976 m. gruodžio 1 d. Lietuvoje pradėjo veikti kelių asmenų grupė tikslu sekti, kaip vykdomi Helsinkio Aktuose paselbti nuostatai. Vienas tos grupės narys, Tomas Venclova, yra pasiekęs Vakarus neseniai ir kviečiamas liudyti Specialioje JAV Atstovų Rūmų Komisijoje minėtu klausimu.

Vykstanti Sovietų Sąjungoje ir ypačiai Lietuvoje disidentų veikla, pagal Peter Reddaway studiją („Dissent in the Soviet Union“, p. 145), atrodo, yra „masinis judėjimas“.

Žinodami apie spinduliuojančią Lietuvoje pasipriešinimo nuotaiką, nežiūrint didžiausių pavojų ir bausmių, turime susirūpinti, kaip geriau mes turime veikti už Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą, nepaisant, kiek ir kaip ilgai reiktų aukotis ir pasišvesti.

Ta vykstanti Lietuvoje kova už žmogaus teises, tautines tradicijas, tikėjimo bei kitokias laisves — mus įpareigoja susimąstyti ir patikrinti mūsų veikimo kelius.

Kaip ir kiek Lietuvos bylai galime geriausiai patarnauti, Lietuvių ken-

čiančiai tautai padėti — prisiminkime dr. Joną Basanavičių, tautos patriarchą, Vasario 16 Akto pirmąjį signatarą, nuo kurio mirties šiemet vasario 16 dieną, sukanka 50 metų. Jis visą savo gyvenimo laisvesnį laiką skyrė lietuviškiems reikalams. Ypačiai prisiminkime jo šūkį kad „sądora ir meilė viešpatautų tarp visų Lietuvos gyventojų ir idealu visų luomų taptų — lietuvybė“. Tas jo šūkis tesustiprina mūsų susiklausymą ir vieningą, ryžtingą darbą tėvynės labui bei mūsų tikėjimą į šviesesnę mūsų tautos ateitį.

Su pagarba mes minime ir minėsime kritusius mūsų brolius kovos lauke, kankinius Sovietų kalėjimuose ir jų vergų stovyklose. Su pagarba mes gėrimės ir gėrėsime disidentų drąsia veikla. Mums negresia tokie pavojai, kokius jie pergyvena. Šiandieną svarbiausiu mūsų uždaviniu ir pareiga yra informuoti Vakarų pasaulio spaudą, visuomenes, parlamentų narius, vyriausybes apie žmogaus teisių pažeidimus ok. Lietuvoje ir Lietuvių tautos aspiracijas. Tuo reikalu prisiminkime vienoje kalboje pareikštą dabartinio JAV prezidento Carter mintį:

“We ought to be a **beacon** for nations who search for peace, and who search for freedom, who search for individual liberty, who search for basic human rights.”

Sveikindamas jus šiandieną susirinkusius paminėti 59-tąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį, linkiu, kad šis minėjimas, kaip ir kiti, pažadintų mūsų kūrybinę dvasį ir ryžtą visiems **vieningai eiti Lietuvos keliu.**

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVOS ATSTOVU DR. S. A. BAČKIU WASHINGTONE

—Pastaruoju metu Pasiuntinybės personalo sudėty įvyko pasikeitimų: kokie yra šie pasikeitimai, jų priežastys, ir kas sudaro dabar pasiuntinybės personalą?

Pasikeitimas yra tik Lietuvos atstovo asmeny, kaip ELTA ir lietuvių spauda apie tai yra paskelbusi pagal Lietuvos Diplomtijos Šefo pranešimą. Dėl sunkios ligos p. J. Kajeckas jau seniai nebegalėjo pareigų eiti, patalpintas yra NURSING HOME ir atsistatydino. Pas-bės personalas dabar yra toks, koks buvo po Min. P. Žadeikio mirties: atstovas (Charge d'Affaires) ir Pas-bės raštvedys, kurio pareigas nuo 1960.VI.21 d. eina Ona Bačkienė. Pas-bės biudžetas 1977 m. leistas toks pat, koks buvo 1976 m., o p. J. Kajeckas paramos gauna beveik tiek pat, kiek atlyginimo gaudavo. Pas-bės personalo klausimas paaškęs, tikiuos, kitais metais. Pats Pas-bės namas reikalingas didelio remonto.

—Kokia yra Pasiuntinybės teisinė padėtis ir jos santykiai su Valstybės Departmentu bei kitų kraštų ambasadomis?

—Pasiuntinybė figūruoja "Diplomatic List" ir kituose oficialiuose Valstybės Departamento leidiniuose. Jos teisinė padėtis nėra pakitėjusi. Valstybės Departamentas santykiauja su Pasiuntinybe, kaip ir su kitų kraštų ambasadomis. Didelis skaičius ambasadų, esančių Vašingtone, palaiko taip pat santykius su Lietuvos Pas-be.

—Kodėl Lietuvos atstovybė Vašingtone vadinama Pasiuntinybe, o ne ambasada, kaip yra vadinamos kitų kraštų diplomatinės atstovybės?

—Pagal Diplomatinį sąrašą (LIST), leidžiamą Valstybės Departamento kelis kartus į metus, dabar tėra JAV-se tik trys Pasiuntinybės (LEGATIONS), Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Mat, po II-jo Pasaulinio Karo visos valstybės pasiuntinybės pakeitė ambasadomis, o naujai pasiskelbusios nepriklausomos valstybės atidaro ambasadas Vašingtone. Baltijos valstybės, dėl Sovietų Sąjungos okupacijos, negalėjo pas-bių pakeisti ambasadomis.

—Kokie Nepriklausomos Lietuvos diplomatiniai bei konsulariniai postai dabar veikia pasauly, ir kokie jų tarpusavio santykiai?

—Dabar Lietuvos diplomatiniai ir konsulariniai postai yra Vašingtone, Vatikane, Londone, New Yorke, Chicagoje ir Toronte. Visi postai tarpusavyje veikia susižinodami. Darbas vyksta sklandžiai nuolatiniame kontakte su Lietuvos Diplomtijos Šefu, Min. S. Lozoraičiu, reziduojančiu Romoje.

Ona Bačkienė ir dr. Stasys Antanas Bačkis
Lietuvos Pasiuntinybėje WASHINGTONE.

Minister S. A. Backis and his wife at the
Lithuanian Legation home in Washington, D.C.

—Kokia yra Nepriklausomos Latvijos ir Estijos diplomatinė ir konsularinė misija pasauly padėtis ir jų santykiai su Lietuvos atitinkamomis atstovybėmis?

—Estijos ir Latvijos diplomatinė ir konsularinė postų, atrodo, yra beveik tiek pat, kaip ir Lietuvos. Latviai turi daugiau

garbės konsulatų, negu mes.

Pagal 1934 m. Baltijos Santarvės ir Bendrabavimo sutartį—visų trijų kraštų dipl. ir kons. atstovai koordinuoja veiklą. Man perėmus Lietuvos Charge d'Affaires pareigas, kolegos Estas ir Latvis pareiškė norą, kad trijų kraštų diplomatinė ir konsularinė postų bendrabarbiavimas būtų

Lietuvos Pasiuntinybėje Washington: buvęs Lietuvos atstovas J. Kajeckas, Ona Kajeckienė, dr. S. A. Bačkis, dabartinis Lietuvos atstovas, Ona Bačkienė (nuotrauka iš 1975 m.).

At the Lithuanian Legation in Washington, D.C. in 1975, Minister J. Kajeckas, then the Charge d'Affaires, with Mrs. O. Kajeckas and Dr. S. A. Backis and wife.

sustiprintas. Iš savo pusės, būdamas jau nuo 1934 m. įtrauktas į Baltijos Santarvės reiškiamąsi tiek Kaune, tiek Paryžiuje —stengsiuos mūsų bendradarbiavimą sustiprinti.

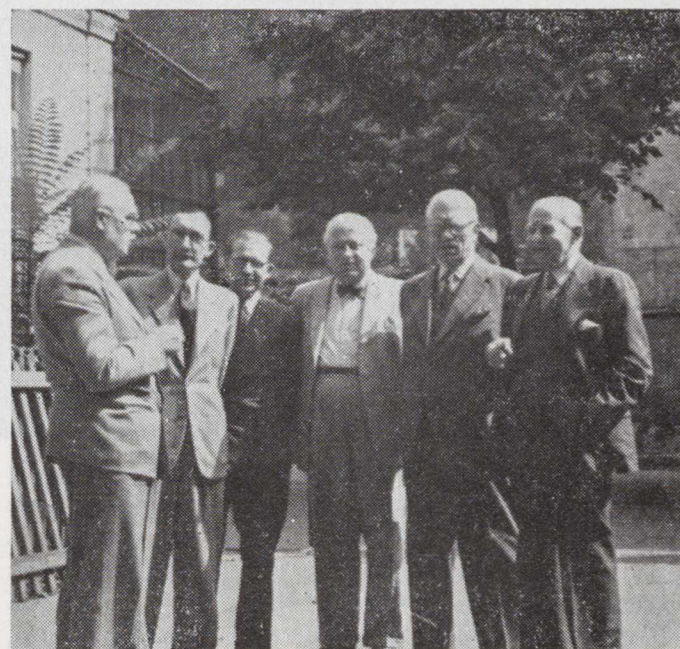
—Kokie yra Lietuvos Pas-bės santykiai su išeivių organizacijomis Lietuvos laisvinimo veikloje?

—Lietuvos laisvinimo veikloje lietuvių veiksniai bei išeivių organizacijos palaiko

santykius su Pasiuntinybe, kurios durys yra atdaros visoms organizacijoms ir visiems lietuviams. Santykiavimo turinys ir kaip lytys ateityje priklausys nuo to kiek ir kaip mūsų veiksniai bei organizacijos supras Pas-bės reikšmę ir norės savo santykius su ja palaikyti.

—Kokie yra dabartiniai svarbesni Pasiuntinybės rūpesčiai?

—Pasiuntinybės rūpesčiai buvo, yra ir bus—Lietuvos reikalai ir lietuvių tautos

Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir VLIKo II-sios konferencijos metu Paryžiuje 1947 m.: Igal. ministeris P. Žadeikis, Lietuvos Diplomatinijos šefas min. S. Lozoraitis, dr. S. A. Bačkis, Igal. min. E. Turauskas, Igal. min. dr. Jurgis Šaulys (Vasario 16 Akto signataras), Igal. min. B. K. Balutis.

Paris, 1947. Top level Lithuanian diplomatic representatives met in conference with leaders of VLIK (Supreme Council of Lithuanian Liberation).

1936 metais Ženevoje Tautų Sąjungos pilnatinės metu Lietuvos delegacija: Užs. Reikalų min. S. Lozoraitis, Igaliotas ministeris Ed. Turauskas, Igal. min. Petras Klimas, dr. S. A. Bačkis, delegacijos sekretorius.

The Lithuanian delegation at the League of Nations Plenary Session of 1936 in Geneva, was headed by Foreign Minister St. Lozoraitis, Minister Plenipot. S. A. Backis was its secretary.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai JAV-bėse: dr. S. A. Bačkis, Lietuvos atstovas, Ernest Jaakson, Estijos ken. kons. New Yorke, in charge of Legation, dr. Anatol Dinbergs, Latvijos atstovas, Vilis Tomsons, Latvijos Pasiuntinybės Washington

patarėjas — 1977.I.14 d. po pasitarimo Washington.

Representatives of Lithuania, Latvia, and Estonia, head in charge of their countries' diplomatic missions to the United States, during a meeting in January, 1977.

Prancūzijos Senato vicepirmininkui Ernest Pezet, Prancūzijos - Pabaltijo Draugijos pirmininkui, įteikiamos L. D. K. Gedimino ordino I-jo laipsnio insignijos 1957.XII.9 d. Prancūzijos Senate. Dalyviai: gen. štabo pulk. J. Lanskoronskis, Lietuvos attache Paryžiuje, Ernest Pezet, dr. S. A. Bačkis, tuometinis Lietuvos atstovas Paryžiuje, prof. J. Baltrušaitis.

At the Senate of France: Its vice president Ernest Pezet is presented the insignia of the Order of Prince Gediminas by Lithuania's minister, Dr. S. A. Backis, with the military attache Col. Lanskoronskis and Prof. J. Baltrušaitis attending. (Dec. 9, 1957.)

likimas; be to—pačios Pas-bės egzistencija perspektyvoje.

—Kaip jums atrodo esama Lietuvos laisvinimo padėtis?

—Lietuvos laisvinimo padėtis šiuo metu atrodo yra pakitėjusi ryšium su pradėjusiu reikštis Eurokomunizmu, Helsinkio Aktų pasėkomis, beartėjančia numatyta Helsinkio susitarimais Belgrado konferencija ir, ypačiai, ryšium su padidėjusiu žmogaus teisių gynimo susirūpinimu bei okupuotoje Lietuvoje vykstančia pasipriešinimo veikla, kuri reiškiasi, kaip žinome, pogrindžio gerai dokumentuotais leidiniais, informacijomis, pasiekiančiomis užsienį bei kelių sambūrių pareiškimais. Pažymėtinas lietuvių grupės sekti Helsinkio Aktus susikūrimas ok. Lietuvoje ir jos nario, Tomo Venclovos, liudijimai-pareiškimai laisvajame pasaulyje.

—Kaip vertinate padėtį Sovietų okupuotoje Lietuvoje?

—Okupuotoje Lietuvoje Sovietų Sąjunga sistematingai ir rafinuotai savo tikslų siekia, norėdama nuslopinti lietuvių tautos aspiracijas, likviduoti tautines tradicijas bei užčiaupti burnas apie bet kokią mūsų tautos laisvę, žmogaus teises, etc. . . . Dėl to—lietuvių veikla užsienyje, mano nusimanymu, turi būti sustiprinta ir geriau koordinuota, kada norime kraštui padėti.

Intendantūros majoras, dr. S. A. Bačbio brolis, Juozas Bačkis, deportuotas iš Pabradės 1941. VI. 14 d. ir žuvęs 1942 m. rugsėjo mėnesyje Krasnojarsko krašte, Sojanskio miestelyje.

Major J. Backis, brother of Lithuania's diplomatic representative in Washington, D.C., was deported to Siberia, Krasnojarsko region, in 1941, where he perished one year later.

1961 m. kovo mėn. Paryžiuje: dr. S. A. Bačkis, žmona Ona Bačkienė ir sūnūs: prel. A. J. Bačkis ir Ricardas Bačkis.

Paris, March 4, 1961: Dr. S. A. Backis, Msgr. A. J. Backis, Mrs. Ona Backis and Ricardas Backis.

LIETUVOS — JAV ATSTOVAI

1922 m. liepos 28 d. JAV pripažino Lietuvą de jure; prisimintina ilga eilė asmenų, kurie palaikė šių abiejų kraštų diplomatinius santykius.

1. Lietuvos Atstovai JAV-bėse

Lietuvai nepriklausomybę paskelbus, Lietuvos vyriausybė tuojau ėmėsi žygių paskirti Lietuvos atstovą į JAV. Štai chronologine eile sąrašas Lietuvos atstovų JAV-bėse:

Jonas VILEIŠIS, neoficialus Lietuvos atstovas nuo 1920 m. ligi 1921. IV. 15.

VOLDEMARAS ČARNECKIS, Lietuvos atstovas nuo 1921. IV. 15 d. ligi 1923. XI. 23.

Kaip Lietuvos charge d'Affaires raštus įteikė Valstybės departamentui 1922. X. 11 d.

Kazys BIZAUSKAS, Lietuvos atstovas nuo 1923. XI. 24 d. igi 1924. VI. 3 d. Nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru paskirtas 1924. VI. 4 d. ir tas pareigas ėjo Washingtone ligi 1927. VIII. 31 d.

Bronius K. BALUTIS, Nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministras nuo 1928. VII. 1 d. ligi 1934. V. 31.

Matas BAGDONAS, Lietuvos charge d'affaires a. i. titulu pareigas ėjo: (1) 1927. V. 17 d. — 1928. VI. 30 d.; (2) 1934. V. 31 d. — 1935. VI. 30 d.

Povilas Žadeikis, nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru nuo 1935. VII. 1 d. ligi 1957. V. 11 d.

Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas nuo 1957. V. 11 d. iki 1977 sausio 1 d.

Dr. Stasys Antanas BAČKIS, Lietuvos atstovas nuo 1977. I. 1 d.

—:—

2. JAV Atstovai Lietuvoje

Įgaliotiniai (Commissioners)

Ligi Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės nebuvo JAV pripažintos de jure, JAV skirdavo savo įgaliotinį (Commissioner) Pabaltijo kraštams; jie rezidavo Rygoje.

Pirmuoju įgaliotiniu buvo **John A. GATE**, nuo 1919. X. 1 d. ligi 1920.

Antruoju įgaliotiniu buvo — **Even E. YOUNG**, nuo 1920 m. V. 15 d. ligi 1922.

Nuo 1922. VII. 28 d., t. y. nuo Pabaltijo valstybių de jure pripažinimo dienos, Evan E. YOUNG buvo pakeltas į ministro rangą.

Po de jure pripažinimo (1922. VII. 28 d.) **JAV atstovais Lietuvoje buvo:**

Frederick COLEMAN, rezidavęs Rygoje; Kaune jis savo kredencialus, kaip nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministras, įteikė Lietuvos prezidentui 1922. XII. 5 d. Jis išbuvo JAV atstovu Lietuvai ligi 1931 m. galo.

Robert P. SKINNER, rezidavęs Rygoje; nepar. pasiunt. ir įgal. ministru Lietuvai buvo nuo 1932 m. sausio ligi 1933 m. rugpiūčio.

John Van Antwerp MAC MURRAY, rezidavęs Rygoje; nepar. pas. ir įgaliotu ministru Lietuvai buvo nuo 1933 m. galo ligi 1936 m. pradžios.

Arthur BLISS LANE, rezidavęs Rygoje; nepar. pas. ir įgaliotu ministru Lietuvai buvo nuo 1936 m. liepos ligi 1937 m. rugpiūčio.

JAV Pasiuntiniams nesant nuolatos Kaune, JAV Atstovų pareigas Lietuvoje ėjo charge d'affaires a. i. titulu ilgesnį laiką šie asmenys:

H. S. FULLERTON; M. L. STAFFORD ir **Porter KUYKENDALL**.

Paskutinis JAV nepar. pas. ir įgaliotas ministras Lietuvai, rezidavęs Kaune, buvo **Owen I. C. NÖREM**. Tas pareigas jis ėjo nuo 1937. XI. 26 d. ir jose išbuvo ligi savo

išvykimo iš Lietuvos, Sovietams Lietuvą okupavus; iš Lietuvos jis išvyko 1940 m. liepos 30 d.

Yra išleistas jo veikalas **Timeless Lithuania**, dedikuotas Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukakčiai; knygoj jis apžvelgia Lietuvą nuo seniausių laikų ir su palankiu žvilgsniu rašo apie Lietuvos gyvenimą atkūrus nepriklausomą valstybę.

—o—

Pabaltiečių Vienybės šventė Venecueloje

Šių metų vasario mėn. 11-13 d. Carace su dideliu pasisekimu praėjo Pabaltiečių Dienos. — svarbiausias įvykis pokario metais Pietų Amerikos pabaltiečių istorijoje. Šių Dienų rengimo mintį prieš kelius mėnesius privačiai kėlė dr. Vytautas Dambrava. Suradus kelius entuziastus latvių ir estų tarpe, pradėtas darbas, pareikalvęs daug laiko ir jėgų, tačiau apvainikuotas trijų dienų iškilmėmis ir plačia programa.

Pabaltiečių Dienos pradėtos vasario 11 d. atidaryta meno paroda garsiaame Pietų Amerikos muziejuje — Museo de Arte Contemporaneo. Išstatyta 80 vertingų meno kūrinių, surinktų daugiausia iš privačių asmenų, o taip pat ir Vinco Rastenio dėka skolintų iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Į parodos atidarymą suplaukė per 300 asmenų. Estų iniciatyva su-ruoštos vaišės, kainavusios apie 2.000 dol. Mieste buvo iškabinti spalvoti plakatai. Taip pat išleistas specialus parodos katalogas, iliustruotas spalvotomis reprezentacinių meno kūrinių reprodukcijomis. Parodoje buvo ir M. K. Čiurlionio meno kūrinių skaidrių demonstracija — viso apie 150 skaidrių, kurias Jūratė Statkutė-Rosales aiškino Čiurlionio muzikos fone. Vienur ir kitur matėsi tautiniais drabužiais pasipuošusio jaunimo. Iš karto patraukęs atvykusių svečių dėmesį.

Tą patį vakarą didžiulėje dr. V. Dambravos rezidencijoje pabaltiečių jaunimas susirinko linksmavakariui, kurio metu skambėjo jų dainos ir šokiai. Išsiskirstyta kone su gaide-liais.

Vasario 12 d., šeštadienio rytą, pabaltiečių himnais atidarytas suvažiavimas, kuriam vadovauti išrinktas estas Ilmar IIsand, o sekretoriauti inž. Linas Mažeika. Po invocacijos,

kurią sukalbėjo lietuvių katalikų misijos Venecueloje kun. Antanas Perkumas, pagrindinę kalbą ispaniškai pasakė dr. V. Dambrava. Giliai prasmingoje ir jautrioje kalboje jis išsamiai nagrinėjo pabaltiečių uždavinius Venecueloje ir džiaugėsi, kad jie, matydami, kaip nutautėjimas negailestingai graužia bendruomenės pamatus, imasi žygių ir jungiasi darbui ne žodžiais, bet kūnu ir dvasia.

Po to visą dieną aukštosios administracijos rūmuose darbo grupės svarstė kultūrinius, ekonominius-socialinius, švietimo ir jaunimo klausimus. Ieškota konkrečių kelių problemoms spręsti.

Vakare tame pačiame institute, didžiojoje salėje, vyko iškilmingas Vasario 16-sios minėjimas. Į garbės prezidiumą pakviesti pagrindiniai kalbėtojai — gen. Camilo Vethancour ir iš Čikagos atvykęs svečias inž. Antanas Rudis, Bafo pirmininkė Marija Rudienė ir vietiniai: dvasios vadas kun. A. Perkumas, o taip pat estų, latvių bei lietuvių bendruomenių atstovai. Minėjimas pradėtas labai gražiai paruoštu radijo montažu apie Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimą. Toji programa savo laiku buvo perduota į Lietuvą. Montażas baigtas Tautos Himnu. Tuo ir pradėtas iškilmingas minėjimas.

Generolas Camilo Vethancourt savo kalboje didžiavosi pabaltiečiais, ir ypač lietuviais, jų idealizmu ir principiškumu. Jis apžvelgė pabaltiečių tautų istoriją ir jų kovas už laisvės išlaikymą. Antroji kalba (viena dalis angliškai, kita ispaniškai) buvo pasakyta specialaus garbės svečio inž. Antano Rudžio. Sveikindamas Pabaltiečių Dienas ir dr. V. Dambravą pavadindamas "Laisvės apaštalu" už jo nuolatinį darbą ir pastangas, inž. A. Rudis džiaugėsi "pabaltiečių vienybės" dvasia, pasidžiaugė galėdamas aktyviau įsijungti į Pietų Amerikos lietuvių veiklą ir pasižadėjo ateityje remti Venecuelos pabaltiečių vienybės mintį.

Inž. A. Rudis išreiškė viltį, kad ir kitos bendruomenės pasaulyje paseks šiuo pavyzdžiu, nes pabaltiečių vienybė yra svarbus ir lietuvių išsilaikymo išeivijoje laidas. Ta pačia proga, norėdamas asmeniškai paremti konkrečias jų pastangas, inž. Rudis savo radijo programos (Lithuanian Radio Forum), o taip pat ir Balfo vardu, kuriam vadovauja darbščioji ir energingoji Marija Rudienė, pasisiūlė finansuoti ispanų kalba leidžiamą brošiūrą

Balts of Venezuela and their American guests are honored at a ball in Caracas with the presence of official dignitaries.

Pabaltiečių Dienos Carace, Venecueloje. — Balius Tačiros klube. — Iš kairės: gen. C. Vethancourt, Marija Rudienė, dr. Vytautas Dambrava, admiras Augusto Brito Ascanio, inž. A. Rudis.

Pabaltiečių Dienos Carace, Venezueloje. — Iškilmingas Vasario 16-tosios minėjimas. Garbės prezidiumas: iš k.: inž. P. Vanags, latvių bendruomenės pirm., Ilmar Island, estų bend. atstovas, kun. A. Perkumas, inž. A. Rudis,

gen. C. Vethancourt, ponis ir sūnus Foldats, latvių moterų ir jaunimo atstovai, Marija Rudienė, Balfo pirm., inž. Vl. Venckus, lietuvių bendruomenės pirmininkas.

Baltic representatives honor February 16 in Caracas, Venezuela.

apie šių dienų tikėjimo kankinę Nijolę Sadūnaite.

Sveikinimo žodžius minėjime tarė estų, latvių ir lietuvių bendruomenių pirmininkai, latvių moterų ir jaunimo atstovai. Minėjime specialiai pagerbta nusipelnusi kolonijos veteranė ponis Klovienė.

Pabaltiečių Dienų proga iškilmingas Vasario 16-tosios minėjimas baigtas Venezuelos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnais.

Antroje dalyje Venezuelos Simfonijos orkestro styginis kvartetas atliko M. K. Čiurlionio kūrinius.

Po minėjimo, tą patį vakarą, Tačiros klube vyko pabaltiečių balius. Nors bilietai buvo po 23 dolerius, tačiau į balių atsilankė neįtikėtinas svečių skaičius — 331 asmuo, jų tarpe admirolas Augusto Brito Ascanio, generolas Camilo Vethancourt, Amerikiečių ambasados pareigūnai, Austrijos ambasados Charge d'Affaires Dr. Kurt Hengl su žmona ir daug kitų įtakingų venezualiečių ir užsieniečių. Du orkestrai grojo iki ketvirtos ryto, o kartais girdėjosi pabaltiečių muzika ir tautiniai šokiai: Suktinis, Noriu miego, Suk, suk ratelį, o taip pat latvių šokiai. Daugelis jais gėrėjosi ir nemažai net patys įsivėlė į šokių sukurį.

Sekmadienio rytą, vasario 13 d., svarstyto rezoliucijos ir priimta daug konkrečių pasiūlymų pabaltiečių veiklai įprasminti. Nutarta pirkti didelį ūkį ar vykdyti statybos planus, o pelno dalį skirti pabaltiečių namų statybai, kur jaunimas ir senimas galėtų rinktis savo veiklai. Ypačiai pasidžiaugta jaunimo darbo grupės rezultatais ir broliška tarpusavio bendradarbiavimo dvasia. Kultūros ir švietimo srityje taip pat pateikta ir svarstyta eilė pasiūlymų, įgalinančių teigiamai spręsti laiko diktuojamas problemas. Pabrėžtas reikalas išnaudoti visas galimybes kultūros srity, kurios iki šiol buvo apleistos. Taip pat pareikalauta Pabaltijii atidaryti turizmui ir neplėšti žmonių, apmuiltuojant į jų kraštus siunčiamus siunti-

nus 500 procentų. Organizacinis komitetas ir darbo grupių vadai prašyti ir toliau tęsti darbą, jiems išreiškiant pilną pasitikėjimą.

Suvažiavimas baigtas kito organizacinio nario — latvių inž. Peteris Vanags žodžiu, latvių kunigo Reinfeldo palaiminimu ir visų trijų Pabaltijo tautų ir Venezuelos himnais. Pabaltiečių Dienų programos užbaigimas ne vienam išspaudė ašaras.

Suvažiavimui pasibaigus svečiai susirinko iškilmingų pietų Hiltono viešbutyje, kur dalyvavo 142 asmenys.

Iškilmingų pietų metu dalyvius oficialiam tostui pakvietė dr. V. Dambrava, dėkodamas

už pabaltiečių entuziazmą ir visų norą prisidėti darbu ir aukomis. Jis linkėjo, kad nuosirdžioji pabaltiečių vienybė gyvuotų, augtų, ir klestėtų. Jis pasidžiaugė, kad jie yra galin-ga kūrybingoji jėga Venezueloje ir visoje Pietų Amerikoje.

Pirmadienio vakare p. p. Rudžiai pakvietė Pabaltiečių Dienų organizatorius — per 20 asmenų — vakarienei, kurioje dalyvavo generolas Camilo Vethancourt, užtikrindamas pabaltiečiams paramą. Antradienį pas dr. V. Dambravą sušauktas paskutinis savaitinis P. Dienų organizacinio komiteto ir aktyviųjų veikėjų štabo posėdis (posėdžiai kas antradienį buvo šaukiami nuo pereinamųjų metų gruodžio). Pabaltiečių Dienų biudžetas buvo per 70.000 bolivarų (apie 17.000 dolerių), tačiau visos sąskaitos buvo apmokėtos ir dar liko kiek pinigų. Visi pasidžiaugė nepaprastai sklandžia trijų tautų atstovų darbu, niekam nepasikeičiant nė vienu nemalonių žodeliu. Latviai ypačiai buvo dosnūs savo aukomis.

Pabaltiečių Dienos parodė, ką gali privati iniciatyva. Jos kartu parodė, kad atėjo laikas ir organizacijoms sukrusti ir persiimti nauja veiklos dvasia. Pabaltiečių Dienos pareikalavo daugelio asmenų talkos, tačiau visi entuziastiškai jungėsi bendram darbui, užtikrindami suvažiavimui nė nesvajotą pasisekimą ir rezultatus.

Į organizacinį komiteto branduolį iš karto dr. Dambravos buvo įtraukta latvių inžinierius Vilis Ansis Vitols, Peteris Vanags ir lic-Janis Libietis, o taip pat Jūratė Statkutė Rosales, inž. Bronius Deveikis ir estas Ilmar Island. Meninėje dalyje daug prisidėjo Kostas Jezerskas, vadovavęs meno darbams. Patalpų organizavimo ir kitus ruošos reikalus atliko panelė Klovaitė. Spaudos kolektyvan buvo pakviesti dr. Aloysas Klišans ir Alexandra Vaisiūnienė. Vasario 16-tos minėjimo darbams aktyviai talkininkavo Elena Nelsaitė, Albina Rodriguez, Aurelija Paukštytė. Vasario minėjime pranešinėjo Ona Baronaitė; scenos dekoravimo darbus atliko Zavadzkas. Šis sąrašas toli nepilnas, kaip nepilnas ir šis aprašymas. Esu tikra, kad apie šias Pabaltiečių Dienas

Pabaltiečių jaunimas meno parodos atidaryme Caracas, Museo de Arte Contemporaneo.

Baltic youth attended the opening of an art exhibit in the Museo de Arte Contemporaneo in Caracas, Venezuela.

bus ir kitų rašoma ir dar daug svarstoma. Kiti gal prieš iš kitų kampų ir palies kitus darbus, iškels kitas mintis. Pabaltiečių Dienos Venezueloje yra veiklos kelrodis visoms pabaltiečių bendruomenėms. Pasirinkta kone partizaninis kelias: turėti aiškų uždavinį ir jį vykdyti.

Jau galvojama apie tolimesnę veiklą. Sekančiais metais pasiūlyta Pabaltiečių Dienas rengti Estijos nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga. Tikimasi, kad tuo metu Carace bus Baltimorės simfonijos orkestras. Dr. Dambrava užtikrina, kad tuo atveju vienas simfonijos orkestro koncertas tikrai galėtų būti skirtas pabaltiečių muzikai. Vietinis Simfonijos orkestras irgi galėtų skirti koncertą Pabalt. Dienų proga. Taip pat jau nutarta leisti liuksusinį, reprezentacinį leidinį apie Baltijos kraštus ispanų kalba. Tokio leidinio jau senai pasigendama.

Tai vėl nauji užsimojimai, tačiau ši kartą pabaltiečiai savo pasisekimu neabejoja. Jie žino ir tai, kad privati iniciatyva gali daugiau negu organizacijos, kurios panašaus žygio nesiryžo per 30 savo gyvavimo metų. Pabalt. Dienos parodė, kad pabaltiečiai yra stipresni, negu jie patys apie save manė, ir juo didesnis uždavinys, didesnis ir entuziazmas, didesnė ir jėga. Pabaltiečių Dienos, tai gyvybės ir šviesos žaibas, nušvietęs Venezuelą ir visą Pietų Ameriką tolesnės veiklos atsinaujinimui. Caracas, 1977. II. 20.

Alexandra Vaisiūnienė

LIETUVOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS WATERBURY

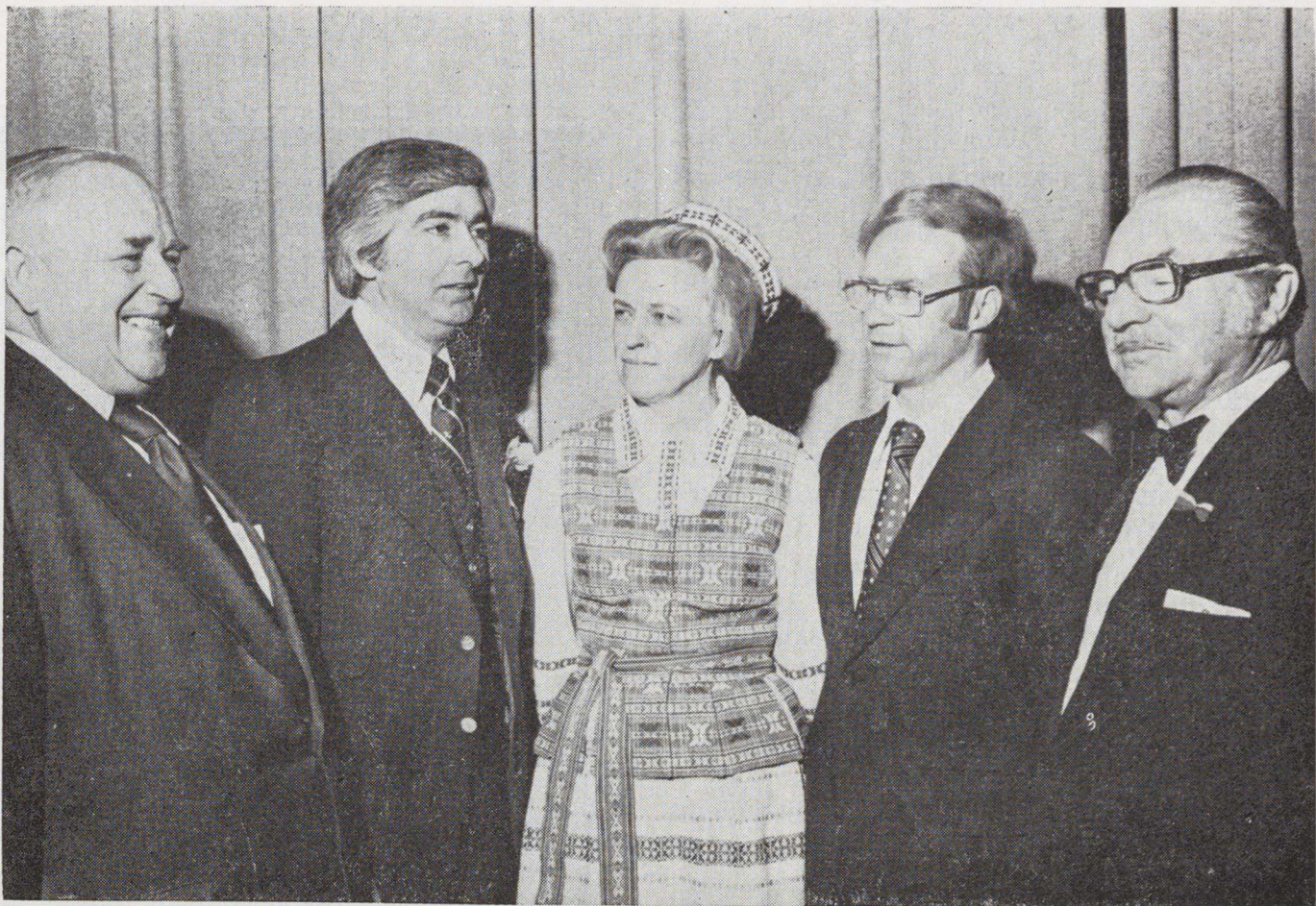
Jau 37-tą kartą Waterburio Alta tinkamai surengia Vasario 16-sios minėjimą. Nors ir turint daugel metų patirtį, bet kasmet minėjimo tvarka ir programa tobulinama bei įvairinama. Waterburiečiai lietuviai yra patenkinti šventės pravedimu, amerikiečiai būna suįdominti Lietuvos klausimu.

Apie būsimą minėjimą buvo skelbta lietuviškoje spaudoje, vietos laikraštyje ilgesniu aprašymu, per kelias radijo stotis, bažnyčios biuletenyje ir plakatu "Spaudos" knygyno lange, kad minėjimas įvyks vasario 13 dieną. Tad nedaugeli liko lietuvių, kuriuos ši žinia nepasiekė.

Tą gražų sekmadienio rytą, 9 val., dalyvaujant policijos garbės sargybai ir būriui lietuvių, buvusi Sibiro kankinė Elena Juciūtė, iš Bostono, prie miesto valdybos rūmų, pakėlė lietuvišką vėliavą. Miesto aldermonų prezidentas Donald McGill miesto vardu pasveikino lietuvius, o A. Čampė trumpu žodžiu padėkojo, ir visi sugiedojo giesmę "Marija..."

9 val. 30 min. lietuviška radijo valandėlė tą dieną jausmingai nuteikė klausytojus savo programa lietuviškais maršais, dainom ir patriotiniais pareiškimais. Pažymėtina, susirgus šios valandėlės vedėjui Jonui Adomaičiui, jau kelios savaitės tą programą praveda Adolfas Čampė.

Ypatingai gausiai lietuviai susirinko bažnyčion 11 val. sumai. Įneštos Amerikos, Lietuvos, ramovėnų, ateitininkų ir skautų vėliavos. Jaunimas tautiniuose drabužiuose nešė auką. Klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas atnašavo mišias ir sakė pamokslą. Jis pasidžiaugė gausiu lietuvių atsilankymu ir pasakė giliai patrio-

Minint Vasario 16-tąją Waterbury, Conn. Iš kairės: L. Bendruomenės atstovas dr. Petras Vileišis, JAV kongreso narys Ronald Sarasin, tautinių šokių vadovė A. Bulotienė, miesto tarybos prez. adv. Donald McGill ir Altos pirm. A. Čampė.

February 16th commemoration in Waterbury, Conn., with participation of Congressman Ronald Sarasin.

P. Adams foto

tinį pamokslą. Didi laimė turėti tokį mielą kleboną, kuris čia gimęs, niekad nebuvoęs Lietuvoje ir sugeba gražia lietuviška kalba lietuviams skiepyti tautinius jausmus, skatinant stengtis iškovoti laisvę Lietuvai.

Muz. Jono Beinoriaus vedamas choras galingai pradžioj užtraukė "Dievas mūsų prieglauda..."; mišių metu gražias lietuviškas giesmes giedojo, o pabaigoje "Apsaugok Aukščiausias" nuskambėjo galingai.

Tuo po pamaldų visi nuvyko į parapijos salę, kur dalyviams buvo pasiūlyta kavutė bei arbata su pyragaičiais, Danutės Venclauskaitės ir Moterų klubo narių paruoštais.

Taipgi kiekvienas laisvai galėjo įteikti savo auką laisvinimo veiklai paremti. Auką priiminėjo Julė Puodžiukaitienė, Aldona Raugalienė, Juozas Valkauskas ir Vincas Skladaitis.

Susirinko visi į salę. Tautiniais ženklais dekoruoton scenon užžengęs Altos pirm. ir šventės programos vedėjas Adolfas Čampė minėjimą pradėjo visus pasveikindamas. Po to sekė vėliavų įnešimas, abiejų himnų giedojimas, ir kun. J. Vilčiausko invokacijos malda. Už visus kritusius Lietuvos laisvę ginant, muz. J. Beinoris pianu ir Al. Jaras korneta pagrojo žuvusiųjų giesmę. L. B-nės apylinkės pirm. Viktoras Vaitkus iškiliai perskaitė Nepriklausomybės Aktą, po kurio vėl muzikinis duetas pagrojo "Lietuviais esame mes gimę". Po to miesto aldermonė Alvera Balandienė skaitė Conn. gubernatorės ir aldermonų prez. Donald McGill miesto mero proklamaciją. Advokatas McGill pasisakė, kad jis džiaugiasi esąs irgi lietuvis, nes jo močiutė lietuvė, ir jis dabar stengsis pramokti lietuviškai.

Pasivėlinęs (buvo kitur su kalba) kongresmonas Ronald Sarasin tarė keletą sakinių lietuviškai, o vėliau anglų kalba išreiškė savo simpatiją lietuviams, užtikrindamas dėti savo pastangas lietuvių siekiams atsiekti.

Vėliavas pagerbus, Elena Juciūtė, knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė, pasakė pusandį trukusią, prasmingą kalbą. Jos pergyvenimai pavergtų tėvynėj ir Sibiro taigose neišnykstamai yra likę jos atminty, tačiau be

savo nusiskundimų vaizdžiai nušvietė Lietuvoj rinkusieji klausėsi su dideliu dėmesiu. Juciūtė ir Sibire esančių lietuvių padėtį, kurios susikalbėjo švelniai, ramiu tonu ir ne iš rašto, bet iš širdies, kaip ji pati sakėsi.

Po šios kalbos Marcelė Andrikytė-Aleksienė perskaitė rezoliuciją, kuri visų vienbalsiai buvo priimta, o Altas persiūs aukštiesiems Amerikos valdžios asmenims.

Pabaigai Antaninos Bulotienės vadovaujamas jaunimo tautinių šokių "Ratelis" šokėjai pašoko keletą tautinių šokių.

Baigus programą, Čampė padėkojo visiems už gausų atsilankymą, už dosnias aukas ir kun. J. Vilčiauskui už nemokamai suteiktą salę.

Visi skirstėsi namo gerai nusiteikę, patenkinti, nes tą dieną oras pasitaikė švelnus ir pati programa praveista per pusantros valandos.

Lietuviams išreikšta pagarba suteikia pasididžiavimą, o Waterburio miesto valdybai tenka didi padėka. Vietos laikraštyje didesniu skelbimu tokia padėka viešai buvo pareikšta.

Linkėtina, kad ateityj, o ypač kitais metais švenčiant 60 metų sukaktį, atvykusios lietuvių delegacijos pas burmistą, rastų ten sėdintį lietuvi, visuose valstijų miestuose. A. K.

AMERIKIEČIAI PAGERBIA LIETUVĄ

Šiemet Vasario 16-sios minėjimas Waterburyj paminėta ypatingu būdu. Tur būt, netik Waterburyj, bet ir kurs kitam mieste dar niekad nebuvo girdėta, kad Vasario 16 dienos proga būtų tą dieną lietuvis miesto burmistro pareigose.

Vasario 16 dienos išvakarėse miesto valdyboje kilo mintis pagerbti Lietuvą ir lietuvius ypatingu būdu, paskiriant tai dienai lietuvi burmistru ir pasirinko aktyvų lietuvi, visuomenininką Adolfą Čampę.

Waterburiečiai lietuviai per trumpą laiką

sužinoję šią žinią, džiaugsmingai rinkosi vasario 16-tos rytą į įvesdinimo apeigas. Trispalvė lietuviška vėliava prie miesto rūmų jau plevėsavė.

Prieš 9 val. policijos atlydėtą (su sirenom) į miesto valdybos rūmus A. Čampė pasitiko per 100 lietuvių, tame skaičiuje daug lietuvių tautiniuose rūbuose. Vis miesto pareigūnai tapo labai nustebinti tokiu gausiu lietuvių atvykimu, kurie užpildė visus burmistro raštinės kambarius. Lig šiol tik airių šv. Patriko ir italų Columo dienomis buvo skiriami burmistrais, bet į tas iškilmes atvykdavo tik saujelė jų tautiečių.

Miesto burmistras Ed. Bergin savo įvadiniam žodyj pasakė, kad pagerbiant Lietuvą, jis dabar į savo kėdę pasodina ir suteikia šiai dienai garbės burmistro titulą aktyviam Waterburio lietuviui Adolfui Čampe.

A. Čampė padėkojo už suteiktą lietuviams garbę, trumpai priminęs Lietuvos buvusią didybę ir dabartinę padėtį ir tuoj, kaip burmistras, pasirašė Waterburio miestui proklamaciją, skelbiančią, kad šiandien yra Lietuvių Diena. Pasisveikinus su aukštaisiais miesto pareigūnais, Čampė paspaudė ranką kiekvienam atsilankiusiam. Po to visi dalyviai buvo pavaišinti kavute, arbata su pyragaičiais ir kilniaisiais gėrimais. Dėmesį atkreipė ant stalo padėta didelė gražių gėlių puokštė kaip Lietuvių Dienai pasveikinimas. Nugirsta, apgailestavo nesuradę lietuviškų rūtų — tautos gėlės.

Tuo laiku nuolat atvykdavo įvairūs pareigūnai bei tarnautojai ir kiti miesto veikėjai pasveikinti burmistą ir lietuvis. Kelias valandas tęsėsi visų gan pakili nuotaika. Iš aukštųjų asmenų girdėjosi daug pagiriančių išsireiškimų lietuviams, už jų pavyzdinę tvarkingumą bei susiklausimą, kas pateisina miesto suteiktoji garbė, skiriant lietuvių burmistru.

Pietų, — 2 val., A. Čampė, kartu su aukštaisiais miesto v-bos asmenimis, su policijos eskortu buvo nulydėti į ELK's klubą, kur apie 150 žymiųjų miesto bei įmonių ir kitų įstaigų vadovaujantys asmenys gražiai pasitiko ir su kiekvienu asmeniškai pasisveikinta. Pietum, tarp kitko, patiekė ir tam tikslui pagamintus lietuviškus baandėlius. Pietų metu per garsiaklbį trumpai, bet gan nuosekliai ir išpūdingai buvo pranešta apie buvusią ir dabarties Lietuvą ir pasidžiaugė, kad pirmą kartą šiandien Waterburio miesto burmistru yra lietuvis Adolfas Čampė ir kad jis čia yra mūsų garbės svečias. Visi atsiliėpė gausiu plojimu.

Po dviejų valandų užtrukusių pietų A. Čampė su visais palydovais vėl grįžo į miesto rūmus, kur visą liekusią dieną praleido burmistro kabinete, priimdamas sveikinimus asmeniškai atvykusiųjų bei telefoninius, tarp kurių ir radijo stotys, tiesiog perduodant pasikalbėjimus oro bangomis.

Tos dienos įvykius ryškiau pavizduoti, burmistras Ed. Bergin iškviėtė iš Hartfordo (3 kanalą) televizijos filmuotojus, bet, deja, jie atvykę pasuko filmuoti aliarmuojančių mokytojų unijos konferenciją, kur deramasi dėl atlyginimo sutarties, grasindami mokytojų streiku. Tie filmuotojai nepakluso Bergino prašymo, bet pasekė, kaip žmonių juokaujama: gera naujiena — ne naujiena, bet bloga naujiena, tai gera naujiena.

Prisiminti dienos įvyki, burmistras Ed. Bergin įteikė A. Čampe dovaną — gražų bokalą

Detroito Lietuvių Bicentennial komitetas. Iš kairės: Šv. Antano par. klebonas kun. K. Simaitis, vicep. St. Kaunelienė, pirm. inž. J. Mikaila, vicep. St. Sližys. Antroje eilėje: finansų komisijos pirm. V. Urbonas, izd. V. Staškus, V. Tamošiūnas ir J. Baublys.

(Nuotraukoje trūksta vicep. R. Sakio, A. Barausko ir LB Detroito apyl. pirm. J. Gilvydžio.)

The Bicentennial Committee of Lithuanians of Detroit.

su miesto herbu ir parašu, o kongresmonas Ronald Sarasin, per savo atstovą sveikino ir įteikė simbolinę dovaną — peleninę su įgraviruotu Amerikos herbu ir Sarasino parašu. Vėliau jis atsiuntė gražų laišką, pareikšdamas pasigėrėjimą šiltu lietuvišku draugiškumu ir apgailestamas, kad tą dieną negalėjo asmeniškai dalyvauti tose iškilmėse.

Atsidėkodamas A. Čampė lietuvių vardu įteikė E. Bergin'ui lietuvišką skydą (plaque)

su atitinkamai išgraviruotu įrašu, kurį jis pats tuoj pakabino ant sienos prie savo rašomojo stalo, pareikšdamas, kad tas skydas bus visad čia laikomas, prisimenant Lietuvą.

Vakare tos dienos burmistras A. Čampė su palyda buvo nuvežtas namo. Šis neeilinis įvykis džiugina lietuvis, nes tuo plačiai atsiektą reikšmingai Lietuvos vardo iškėlimas. Nemaža airių bei italų pareiškė savo šeimose turį irgi lietuviško kraujo.

J. B.

Lietuvių delegacija su Connecticuto gubernatore Ella T. Grasso. Iš kairės: Kun. J. Matutis, R. Tijūnėlienė, gub. E. T. Grasso, E. A. Liūdžiuvienė, dr. P. Vileišis, B. Vilčinskas.

A Lithuanian delegation is received by Connecticut's governor, Mrs. Ella T. Grasso.

P. Adams foto

Baltoji Vaza

Pasaulis svėrė man ant širdies kaip sunkus svoris, ir aš turėjau apleisti žmones, kad kur nors tyloje galėčiau klausyti savo sielos balso. Atėjo laikas, kada ji išvargus ir užgiaužta troško nesveikoj aplinkumoj ir geidė džiaugtis savo nuosavu gyvenimu. Aš išvykau ilgam laikui į trapistų vienuolyną, kurį žinojau stovintį plačiame nederlingame smėlyne su atvirais akiračiais kaip jūra.

Aš ten jau buvau porą dienų, bet kaip jos per tą laiką buvo pasikeitusios, aš negalėčiau pasakyti. Bet jau trečios dienos aiškumas ėmė tamsėti, ir saulei nusileidžiant, jaučiausi visai kitoks negu paprastai, ir nejučiom manyje atsirado ta svetima nuotaika, kuri atrodo visada jau buvo.

Ar tos dvi dienos su maldomis ir tyloje išlaisvino mano sielą nuo pasaulio svorio, kad ji dabar tarytum atgijo?

Manyje atsirado savotiškas bevardis jausmas, nesąmoninga baimė kažko kas buvo toli nuo manęs, bet kurio apybraižas jutau savy ir aplink save. Aš tai norėjau atstumti, melavau sau, bet tas dalykas tūnuoja many kaip kraujas mano širdy, pradėjo švelniai išsiplėsti kaip vakare iš raisto kylantys rūkai. Aš bijojau to kas supo mane. Staiga pajutau to krašto ribas, kuriame buvau visiškai vienas. Rusvi, nuogi laukai, vienur kitur laukinių kiparisų dėmės, tėsėsi tolyn be pabaigos kol jos tamsia juosta, lyg nupiautos, nutrūk-davo išblyškusiame ore. Giria bei bokštas nedavė vilties, kad ten gyventų žmonės, atrodė, kad ten pasaulis baigiasi, o aš esu žmogiško gyvenimo riba.

Ir visai neaukštai kabojo juodi stori debesų masyvai, tamsiai mėlyni. Kada skambantis vienuolyno varpelis nuaidėjo, tuomet aš tik išgirdau jo garsą ir kada jis nejudėdamas ir tylėdamas kabėjo maža-

me bokštely, iš karto virš laukų atsirado juntama tylą. Tai atkreipė mano dėmesį ir nenorom aš ėmiau atidžiai klausytis, bet aš nieko negirdėjau, taip nieko, kad neįmanoma įsivaizduoti. Kadangi mane tai slėgė, ėmiau ieškoti garsų. Iš pradžių, toli, šuns lojimo, traukinio ūžimo, bet iš ten niekas nepasigirdo, viskas ilsėjosi suvaržytas paslaptingoje garso ramybėje. Kiparisai stovėjo tarytum geležiniai kūgiai, o sausos žolės stiebai kyšojo iš žemės lyk suakmenėję ir jei nors vienas būtų pajudėjęs, aš jį būčiau išgirdęs. Tyla rymojo, nebuvo net ir vėjo alsavimo, ir aš laukiau, bet niekas nesirodė, viskas ką galima buvo girdėti ilsėjosi užgniaužti stiprios jėgos, man iki šiol nežinomos.

Ir mano paties širdis sustojo. Norėjau perlaužti tylą riksmu, sušukti, bet jis man užtroško gerklę, kaip plyšta muilo burbulas.

Ar ta amžina ramybė rengėsi staiga plyšti tūkstantiniu perkūno trenksmu?

Kaip akmeninis kryžius slėgė sielą toji begalinė lyguma. Nuo to aš turėjau užmerkti akis ir mane suėmė baimė, kad aš pašokau ir ėmiau bėgti vienuolyno link...

Tiktai pasiekęs vienuolyno vartus aš išdrišau atsisukti, ir ten priešais mane, vidury tamsaus topolių kelio, visai žemai horizonto, kabėjo suglebusi, kruvinai raudono mėnulio pusė.

Kada įžengiau į šaltą bažnyčią, vienuoliai sėdėjo su turtingai drapirotomis baltomis sutanomis ir tyliai meldėsi. Vienas broliukas ką tik uždegė ilgį žvakę, kuri pusė tamsios paslapties paženklinė ugnine gėlyte, amžina dieviškumo šviesa plaukiančia raudoname stikle, ir kuri braukė plona rožinę juostelę ant gotiško skliauto. Trys rudi vienuoliai paėmė varpo vir-

vę ir ėmė traukti, sunkūs garsai sugaudė virš mano galvos bokšte ir nusklido tolyn į paslaptinę vakaro kraštą. Bažnyčia gaudė ir vienuoliai ėmė garsiai kalbėti lotyniškas maldas.

Pusiaus giedodami. Murmėjimas greitų, tai vėl ištėtų žodžių, tai lūžtančių, bet vienodai sausų, be pakilimo ar bangavimo ir tas tėsėsi, liko tėtis, bauginančiai augo, didėjo kaip kažkas, kas niekuomet nesustos ir amžinai truks. Atrodė, kad tik vienui vienas žmogus meldėsi, pabaigoj pamiršau vienuolius ir liko tik krūva nesuprantamų žodžių ir nejauki tamsuma. Atrodė, kad šitie aštuoniasdešimt vienuolių buvo vienas asmuo su viena siela, viena mintim, viena širdim ir viena valia; kaip įrankis su įvairiais ratais, kuriuos judino švininė ranka. Man apmirė širdis kai aš galvojau apie naktį, kuri dar turi ateiti. Mano kambarys buvo ilgo baltos koridoriaus pabaigoj, vienišame vienuolyno sparnė, kur aš visai vienas nakvojau. Aš kažko išsigandau, to ką aš jutau esant galingu, bet negalėjau nustatyti kas. Pradėjau norėti bematant grįšti namo. Bet nežinojau būdo ir artimiausia geležinkelio stotis buvo nutolusi nuo vienuolyno visą valandą. Norėjau nugalėti baimę besimeldamas, bet staiga maldos nutilo ir užėjo sunki tylą, kuri laimei trumpai truko. Dabar vienuoliai stovjo prieš altorių su ištiestomis rankomis į baltą graikišką Dievo Motinos statulą, kuri virš altoriaus, varganų žvakių šviesoje, stovėjo kaip artėjanti švento žibėjimo vizija. Staiga atsidarė vargonų dangčiai ir išstūmė saldžius ramius garsus, kurie švelniai vienas po kito pripildė bažnyčia skaidria giesme, kuri man padėjo užmiršti baimę. Aiškaus šilto balso giesmininkas giedojo "Salve." Gilus tikėjimas ir švelnumas kilo ir visi vienuoliai kaip vienas pakėlė balsą "Regina" ir giedojo šventus senų himnų žodžius. Virpėjo meilės ir dangaus geismas, kur giliai pasislėpus tūnojo didžios kančios murmėjimas. Giesmė augo ir linko, bangavo ten ir atgal kaip jūros daina. Atrodė, kad laikas nuo laiko vėjas paimdavo garsus ir nešdavo į dangų, kurie vėl kaip gražus oras grįždavo. Ir išaugo kaip ekstazė, kaip vienos ugnies liepsna, ir vargonai maišė ir vainikavo, lankstė garsius ir aiškius balsus į tarpą, kurie giesmę darė aukštesnę ir gražesnę. Viskas buvo kaip baltos gėlės, kurios viena po kitos pražysdavo aplink paslaptinę tylą, kurioje buvo pats Dievas.

Aš užmiršau savo rūpesčius, ašaros sriuveno per skruostus ir laukiau, paprastai kaip vaikas, kad tas baltas Dievo Motinos atvaizdas, paliestas gilaus tikėjimo, suindės išklausimo ženklui.

Staiga bažnyčia nutilo, vienuoliai atskirai susikaupė maldai. Man atėjo laikas eiti į kambarį, bet širdis tam nelinko ir priešinosi. Vienuoliai paslaptinai traukė per tamsius prieangius, užgesinę žvakes, uždarydami duris ir banyčia liko viena su šalta ramia tamsa, kurioje kruvinai raudona dieviška ugnis savo amžiną spindulį virpino kaip akį, kuri atsiveria ir vėl užsi-merkia.

Nesiklaupęs išėjau ir stovėjau ilgame baltame koridoriuj. Likau laukti; ten toli rusva žvakės liepsna apšviesta stovėjo didelė negraži Dievo Motinos statula. Vė-

Adriana Jocyte, Argentinos lietuvaitė, koncertavo Clevelande. Po koncerto nusifotografavo su "Grandinėlės" šokėjomis.

Adriana Jocyte, from Argentina, after her Cleveland concert with the host city's Lithuanian dancers, "Gardinele" ensemble

V. Bacevičiaus foto

VIRŠUJE — Vasario 16 d. minėjimas Clevelande. Iš kairės: J. Kazėnas, romuvėnų choro vadovas, K. Miklas, solistė V. Balčiūnienė, choro akomp. G. Karsokienė ir pianistas V. Smetona.

APAČIOJE — Iš kairės: Miesto burmistras R. Perk, konsilmenas Stanton, Balčiūnai, K. Miklas, kun. L. Zaremba, S.J. V Bacevičiaus foto

ABOVE: Artists, performers at the February 16th Lithuanian Independence Day anniversary ceremonies in Cleveland.

BELOW: Lithuanian February 16 ceremonies were attended by Cleveland's mayor R. Perk and Councilman Stanton.

liaus aš slinkau prieangiu į savo kambarį, į kurį tiesiog šokte išokau. Užtrenkiau skląstį, uždegiau žvakę ir kritau į fotelį, dalinai išvaduotas nuo sunkios naštos, kuri svėrė ant širdies. Norėjau lengviau atsidūsėti, bet kada pamačiau kaip išblyškusi žvakės šviesa mano išbalusias lietas rankas, išsigandau ir vėl atėjo toji didžioje ramybė, bet dabar ji atrodė kaip apčiuopiamas daiktas, kuris laikė viską suėmęs ir uždaręs. Atrodė, kad visas kambarys buvo visai pilnas vandens, kuris mane slėgė į fotelį, o mano rankas ant atkaltės. Norėjau juoktis iš tokios baimės ir iš mano kvailumo, bet nevyko, nes jutau, kad buvo kažkas rimtesnio. Aš čia buvau taip visiškai vienas tame plačiame vienuolyno pastato sparne, kuriame stovėjo sukrautos šventųjų relikvijos ir prikimšta skeletų, kaulų ir kaukolių. Bet ne tie negyvi daiktai mane baugino; mano širdy buvo kažkas lemtingo, kas gal būt visuomet yra, bet ką galima patirti tik esant visai vienam ir tyloje. Nedrįsau galvoti, bet mintys vis grįždavo atgal įgaudamos tikrybę, kad aš čia šianakt mirsiu . . . Norėjau bėgti laukan, miegoti atviram tuščiam lauke, bet buvau čia kaip uždarytas kalėjime, kuriuo sargai gulėjo negyvi.

Ir aš jutau taip užtikrintas savo bejėgiškumu prieš likimą, kad visai netekau vilties ir nebetikėjau išvysti rytojų. Nebedrįsau net pajudėti, jutau šaltį, o kūnas

prakaitavo. Negalvojau nei apie namus, nei apie tėvus, nei apie kitus dalykus, kuriuos atrodė amžinai apleidau ir niekas nebeegzistavo, o aš čia visada sėdėjau ir mačiau tik daiktus aplink save. Greta manęs ant baltai apkloto stalo stovėjo balto procelano vaza su dviem lelijom. Jos atkreipė mano dėmesį, nes staiga pamačiau jų grožį. Stebėjau švelnią į viršų išlenktą vazos formą. Ji buvo tokia gryna ir puošni ir neturėjo jokių ornamentų. Nebuvo nieko daugiau kaip tik iš apačios į viršų išlenkta linija, kurios vienos odas tiesus kakliukas prasivėrė. Žvakių šviesa gražiai žaidė, ji pylė puošnų kvapą į vidų ir beveik nematomai tamsino abu šonus. Į patį vidurį skverbėsi šviesa, glostė paslėptą lelijų kotelį ir lietė vazos nugarą, kur šešelis blizgėjo ir metė ant stalo baltą šešėlį. Aš norėjau turėti šią vazą. Ir tas ramus grožis, kuris laikėsi tik vienos linijos padėjo man užmirti klaikumą. Pasakui aš pastebėjau, kad mano kambarys viskas buvo balta: sienos, užuolaidos prie mano lovos, vaza ir stalas. Šitas baltumas suviniojo man širdį kaip sniegas ir ieškojau ko nors tamsaus. Mano žvilgsnis užkliuvo už lango, kur irgi kabėjo baltos užuolaidos, bet viena buvo pastumta į šalį ir rodė juodą stiklą. Iš nuostabos pašokau, nes už stiklo stovėjo biauři išbalusi vyro galva su laukiniais plaukais ir didelėmis akimis, kuriose žibėjo geltona mirties šviesa. Norėjau šaukti, bet pama-

čiau, kad tai mano paties veidas atsispindėjo stikle. Daugiau nebeišlaikiau, viskas mane taip baugino, net nuosavas atvaizdas. Užpučiau žvakę ir, bijodamas nusiengti, šokau su drabužiais ir kojine į lovą ir palindau po antklode.

Dabar buvau patenkintas ir be baimės, tarytum visa bėda iš lauko ateidama pas mane, buvo atklodės sulaikyta, bet netrukus turėjau atsikvėpti, pakėlęs antklodę jutau šviežų orą, tuo tarpu sukaupęs klausą. Mano kambarys buvo ypatingai ramu, bet prieangyje girdėjau sunkų tikslėjimą laikrodžio, kuris ten stovėjo. Tas naujas dalykas atkreipė man dėmesį ir gąsdino, nes dabar klausia, kaip garsas pasidarė sunkesnis ir aiškesnis ir buvo nebe tikslėjimas, bet artėjanys žmogaus žingsniai, kurie palengva artinosi, tą aiškiai girdėjau. Jis priėjo iki mano durų, garsas nutilo ir netrukus vėl prasidėjo, bet jau tolstantis ten iš kur atėjo, vis palengva silpnyn ir vėl įgavo laikrodžio tikslėjimą, sieninio laikrodžio ant kurio buvo nupiešta giltinė su dalgiu.

Ėmiau samprotauti kas buvo tie per žingsniai ištikrųjų, nes aš nesapnavau ir stipriai gnybiau sau į skruostą. Nesapnavau, gal tie žingsniai buvo vienuolio, kuris norėjo žinoti ar aš miegu? Kitaip niekas kitas negaljo būti, nes šito pastato dalis buvo neapgyventa. Jau buvau beveik nurimęs kaip vėl išgirdau paprastą laikrodžio tikslėjimą pasikeičiant į tuos pačius žingsnius, kurie kaip ir pirmą kartą palengva artinosi. Aš klausiaus sėdėdamas lovoje, mano barzda buvo sudrėkus nuo prakaito ir taip pat galvos plaukai. O žingsniai artėjo, labai palengva artinosi, sustojo prie mano durų ir vėl grįžo atgal, vėl labai iš lėto, kol susiliejo su laikrodžio tikslėjimu.

Nežinojau ką galvoti. Žmogus tai negalėjo būti, nes žingsnių garsas su laikrodžiu ateinantis ir grįžtantis buvo keistas. Kas tai buvo? . . . Nejaugi pati mirtis gyvam pavidale, kuri atėjo manęs pasiimti? . . . Mirtis, kuri vaikštinėdama baltam prieangyje laukė nustatytos valandos, kad man užgniaužtų gerklę? Širdis taip plakė, kaip baugi vaiko ranka muša į tamsias duris. Aš klausiaus, bet tebuvo girdėti tik tikslėjimas. Man pasirodė, kad trečią kartą ateinantys žingsniai atliks savo uždavinį. Sudrebėjau. Jutau tai ką galvojau, jaučiaus visai bejėgis. Netrukus turėsiu mirti, toli nuo namų ir naktį, vienuolyne tarp tylinčių vienuolių! Kiti faktai, kurie mano nujautimą teigė išniro ir tvirtino tai ką jutau. Vis klausiaus, bet koridorių buvo tylu ir staiga man į smegenis įsibrovė nauja mintis gal būt aš dar turėjau laiko, prieš žingsniams grįžtant, kur nor išlinkus į gretimą kambarį tą kažką, kuris sugrįš, apgauti, nes jei manęs čia neras, tai gal nustos ieškoti? Tas sumanymas nedavė daug vilčių, buvo net juokingas, nes kas lemta, tai įvyks, bet nežinomos yra jūros gelmės ir dangaus aukštumos, ir gal būt visai paprastas gyvenimas gali vienu rankos pasukimu pasikeisti. Atsisostojau, paėmiau kurpes ir labai lėtai pravėriau duris, išėjau iš tamsaus kambario į koridorių, kuris atrodė klaidingas ir paslaptingai kaip anksčiau. Paslaptingumas, kuris laukė prieangy dabar man pasirodė apčiu-

Vasario 13 dieną Detroite buvo iškilmingai atšvęsta Nepriklausomybės Diena. Minėjimas buvo Lietuvių kultūros centro patalpose, Southfield, MI. Pagrindinis kalbėtojas buvo —AV senatorius Donald W. Riegle. Sėdi Antanas Sabalis, Vliko narys, svečias iš New Yorko.

J. Urbono foto

Lithuania's February 16th, Independence Day, commemoration in Detroit took place at their Cultural Center in Southfield, Mich. Main speaker was U.S. Senator Donald W. Riegle.

statulą ir laikrodį tikėjo, bet to kito nebuvo matyti, nes tas kitas buvo tik girdimas, bet nematomas, o gal jis stovėjo prie manęs su žerinciomis katino akimis, laukdamas mano gyvenimo galo. Aš svirduliavau, bet suėmiau visą drasą ir skapiamas. Žvakė apšvietė Dievo Motinos bėją į kitą kambarį, kurio duris užsklendęs užbarikadavau su kėde, ją apčiupęs tamsoje. Suradau lovą ir palindau po antklode, pirštais užkimšęs ausis ir meldamasis. Bet aš nei jausmais, nei mintimis lydėjau maldos žodžius. Vis galvojau ir galvojau apie artėjantį klausimą, kurį norėjau prigauti ir bailiai laukiau rezultatų. Galvoje šokinėjo mintys kaip išdykę ožiai naktį, drebėjau ir prakaitas varvėjo per rankas ir galvą, kuteno mane, bet nešluosčiau, nedrįsau net sujudėti ir tik kai pritrūkdavau oro, pakeldavau su alkūne antklodės kraštą, kad atsikvėpus. O laikasėjo taip ilgai, lyg dvi tamsos ir šviesos dienos pro mane būtų praslinkusios. Nedrįsau atitraukti rankų nuo ausų, nenorėjau visai nieko girdėti. Ir taip gulėjau

ilgai susirietęs iš baimės, kol pasukau galvą ir pakėliau antklodės kamputį . . . Nežinau, bet bematant pradėjo mano kraujas, kuris iki šiol buvo gyslose lyg suakmenėjęs, tekėti ir užti kaip jūra. Pamačiau ploną pilką dienos aiškumą. Vos matoma šykšti šviesa išvarė mano baimę ir, lyg iš mirusiųjų prisikėlęs, šokau linksmai iš lovos. Žiūrėk! Pirmas dienos spindulys kilo į pasaulį, auštin. Iš džiaugsmo juokiausi ir svarčiau, kad tik tamsa galėjo man įvartyti tą baimę. Bokšte išmušė pusę trijų. Kiekvienas dar miegojo savo vienuolišką miegą. Man reikėjo dar laukti, kad galėčiau eiti laukan. Norėjau atsistoti ant kėdės, bet staiga kilo smalsumas kaip atrodo mano buvęs kambarys. Dievas žino kas ten įvyko? Bet ach, mano kambario durys buvo plačiai pravertos . . . Prisiartinau, stiprus skersvėjis man mušo į veidą; žiūrėk tik, net ir langas buvo visai atvertas! Aš įėjau, Dieve! Ant švartų grindų gulėjo gražioji baltoji vaza sudužus į smulkias šukes, tarp jų šliaužė pilka dienos šviesa. Išdidžios lelijos gulėjo po

šukėmis sutryptais žiedais. Dar tik vazos apatinė dalis liko ant stalo.

Nors nustebeš aš jaučiaus labai linksmas, atviros durys, pravertas langas ir sudužusi vaza. O mano Dieve! Aš žinojau kas čia nutiko. Mano nujautimas buvo teisingas. Ir staiga ore suskambėjo varpai su visu bronziniu lobiu. Iš toli ataidėjo garsai, vienuoliai jau buvo atsikėlę ir aš laukiau virtuvės broliuko, kurisėjo žemyn į virtuvę gaminti man pusryčių. Kada išgirdau jį atidarant duris, skubėjau žemyn jam papasakoti. Jis sustojo nustebeš mane taip anksti matydamas, bet aš jam viską papasakojau, savo nujautimą, baimę, išsikraustimą iš kambario ir nelaimingą gražiosios baltos vazos likimą. Gerasis vyras klausėsi manęs ir man baigus, jis purtindamas galvą ir užmerkęs akis įsitikinusiai tarė: "Tai buvo velnias."

Aš žinojau, kad buvo kitaip ir dar tą pačią dieną iškeliavau namo, nes sekantios nakties jau nebedrįsau laukti. Kada ašėjau per plačius laukus ir džiaugdamas akstyva saule, džiugavau ir garsiai sušukau, kad išvengiau mirties . . . Aš ją apgavau.

Lier 1910.

vertė Zenta Tenisonaitė

NACIŲ KOLABORANTŲ KLAUSIMAI

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Mačiulaitytė-Zerr ir krašto valdybos ryšininkas Washingtonė Algimantas Gureckas sausio 1 lankėsi Valstybės departamente ir JAV imigracijos-natūralizacijos įstaigoj, kur plačiau stengėsi pasiinformuoti apie tariamų nacių kolaborantų patraukimą teisminė atsakomybėn su tikslu juos deportuoti. Valstybės departamente susitiktą su Pabaltijo skyriaus viršininku Thomu Gerth ir sovietinių reikalų specialistu R. Williams. Imigracijos-natūralizacijos įstaigoj tartasi su vicekomisniera asistentu Marvin Gibson ir tardytoju John H. Stevenson. Nors klausimas buvo liestas abiejose įstaigose skyrium, bet čia pateikiamas pranešimas yra skirtingų pokalbių suvestinė.

LB atstovai savo dėmesį tariamų nacių kolaborantų klausimui aiškino kaip norą nekaltai kaltinamus ir spaudoj neetiškai "teisiamus" asmenis matyti kuo greičiau išteisintus. Sovietams neturėtų būti leidžiama teisti asmenų už nusikaltimus Baltijos valstybėse, nes šiuo metu Lietuvos, Latvijos ir Estijos teismai neegzistuoja. Okupuotose Baltijos valstybėse veikia tik sovietiniai teismai, kurių jurisdikcija ir bet kokia teisminė dokumentacija negali būti pripažįstama. Jei jau kalbėti apie jurisdikciją, gal tik vokiečių teismam ji galėtų būti pripažįstama, nes nusikaltimai prieš žydus ir kitas tautybes Pabaltijy buvo įvykdyti Vokietijos okupacijos metais ir tik su vokiečių karinės ar civilinės valdžios žinia. Taip pat be kokios ginkluotos pajėgos, į kurias vietiniai lietuviai buvo įjungti, buvo vokiečių valdinė tarnyboj, ir tik su vokiečių žinia buvo leidžiama turėti ginklus.

LB atstovam paaiškinta, kad JAV valdžios sluoksniai, įskaitant ir imigracijos-natūralizacijos tarnybą, nesiekia teisti asmenų dėl tariamų įvykdytų nusikaltimų, o tik bando nustatyti, ar kaltinamieji neatvyko į JAV-bes neteisėtai, nuslėpdami savo kolaboravimą su

naciais. Dabartiniu metu, vykdant administracinę teisminę procedūrą (ji skiriama nepiliečiam) ir reguliarią teisminę procedūrą (ji skiriama JAV piliečiam), jokie liudininkai ir įrodymai **negali būti atmetami**, nesvarbu, iš kur jie yra atėję, įskaitant ir Sovietų Sąjungą. Teisėjams atiteks pareiga apklausinėti liudininkus ir nustatyti jų patikimumą. Nepatikimi liudininkai ir jų pateikti įrodymai bus atmetami. Po pirmojo sprendimo egzistuoja galimybė apeiti ir aukštesniuosius administracinius ir reguliarius teismus. Tokiu būdu yra pakankamai savisaugos priemonių nekaltam asmeniui būti išteisintam. Aišku, visa tai gali būti eilė metų besitęsianti procedūra.

Patirta, kad Valstybės departamentas ir imigracijos-natūralizacijos tarnyba ilgus metus priešinosi siūlymui naudotis sovietų pateiktais parodymais. Tačiau, kai kuriems kongreso nariams spaudžiant, šis nusistatymas buvo pakeistas. Dabartiniu metu įrodymai iš S. Sąjungos yra priimami, tačiau reikalaujama, kad jie būtų paremti įrodymais iš kitų, skirtingų (nesovietinių) šaltinių.

Asmenį radus apgavikiškomis priemonėmis atvykusį į JAV-bes, jis privalo būti deportuojamas. Kiek tai liečia deportaciją į Sovietų Sąjungos žinioj esančius kraštus, verta žinoti, kad tarp Sov. Sąjungos ir JAV-bių neveikia ekstradicijos sutartis. Kaltu rastas asmuo Sov. Sąjungai negali būti išduotas, o kiek tai liečia deportaciją, jis gali apeliuoti į Amerikos teismus, remdamasis faktu, kad ten persekiojamas totalitarinio režimo. Teismui suradus, kad toks pavojus tikra egzistuoja ir jokiai kitai valstybei nesutinkant įsileisti kaltu rasto asmens, jam teks JAV-bėse likti neribotą laiką. Deportacija į Vokietiją yra galima tik Vokietijai pareikalavus nusikaltėlių išduoti ekstradicijos proceso būdu.

Šiuo metu 200 asmenų yra investiguojami dėl jų galimo dalyvavimo nacių nusikaltimuose. Apie 10 procentų šio skaičiaus yra kilę iš Lietuvos. Nė vienas iš kaltinamųjų nėra kaltinamas nusikaltimais Sov. Sąjungos teritorijoje, o tik Lietuvoje. Nėra reikalo aiškinti, kad investiguojamųjų pavardžių imigracijos-natūralizacijos tarnyba šiuo metu atskleisti negali.

Iš turėtų pokalbių LB atstovai susidarė įspūdį, kad tėra maža pavojaus nekaltam asmeniui būti rastam deportuotinu, ypač naudojantis apeliacinėmis priemonėmis. Tačiau, jei kuris nors rastas kaltu, Amerikos teisminė procedūra yra tokia, kad jis niekada nebus deportuotas, bylai tęsiantis metų metus. Net ir suradus nusikaltėlių esant deportuotinu, neatsiras tokios netotalitarinės valstybės, kuri sutiktų jį priimti. Kaltu rastas asmuo bus priverstas priprasti gyventi su amerikiečių spaudos vykdomais "naciai tarp mūsų" pobūdžio puolimais ilgus metus, iki savo mirties.

Valstybės departamente ir imigracijos-natūralizacijos tarnybos įstaigose LB atstovai taip pat palietė žmogiškosios teisės pažeidimų pavergtį Lietuvoje, netikslumų Baltijos valstybių žymėjimo JAV-bių žemėlapiuose, Brazilijos ir kitus klausimus. **LB Inf.**

E. Sevela, **Truth is for Strangers. A Novel About a Soviet Poet.** Translated from the Russian by Antonina W. Bouis. Doubleday & Co., Inc. 1976. 210 p. Kietais viršeliais. Kaina \$6.95.

Kotryna Grigaitytė

PAVASARIO SAULĖ

NEAIŠKUS DUNDESYS
VISUOS KELIUOS.

ALKSNYNAS PAUPY
ŽALSAI SUŽIBURIUOS.

SUMIRKČIOS KLEVAS GELTONAI,
KAD PRASIŠIEPTŲ PUTINAI.

Į RIEŠKES KABANČIAS
NAKTIES

MĖNESIENA LIEPTUS
NUTIES. — — —

— — ATEINA SAULĖ
PAMAŽI,

MIGLOSE IŠSIPRAUSUSI,
TOKIA JAUNA,
TOKIA GRAŽI...

SAULĖLEIDIS PRIE BALTIJOS

Sulūžę vakaro tryliai

PABYRA iš gintaro vazų,

O vėjas rausvai nusidažęs

Nusiveda saulę už kopų.

Kažinkur, kažinką

Jauties lyg praradęs — — —

Širdimi net už smiltį sumoki.

UŽMERKTOS AKYS BIRŽELYJE

TAIP AGRESYVIAI SPINDULIAI
ŠI RYTĄ LAUŽIAS Į VITRAŽĄ.
O JI ATBĖBA ROŽINIU TAKU...

SAKYK, AR NEGRAŽU?

SAKYK, AR NEBAISU!

TYLA — LYG PO LEDU:
PATRANKOS MIEGA,
PANĖRUSIOS SNAPUS
Į BIRŽELINĮ SNIEGĄ.

O JI ATBĖGA ROŽINIU TAKU —
DIENA PASKUTINIOJI,
ROŽINIU... TAKU.

NIEKO NAUJO

O, Dieve mūs visų
(ir tų, kur netiki!)

Esi pasaulį taip surežisavęs,
kad atsidusdamos šnekėtusi
močiutės vasarą ant prieklėčių,
o jaunosios kikentų
burnas prisidengdamos.

Iš kraujo sėklos, kritusios į vagą
ramaus artojo,

išaugtų vėl didvyriai,
liepsnom skalausdami uždėtą jungą.
Iš pelenų pakiltų viltys nesudegusios
troškimai nepaskandinti
svetimųjų tvane.

— — — Esi pasaulį taip surežisavęs,
kad jis neišmoksta nieko naujo.

Vasario 16 dienos minėjimo Hot Springs, Arkansas, dalyviai. Sėdi iš kairės: Mrs. Shmidt, Dr. Shmidt, miesto burmistras T. Ellswort, prof. T. Dambrauskas, V. Sklerienė. Tolumoje — publika.

Lithuanian Independence Day, February 16, observed in Hot Springs, Arkansas. Event was attended by city's mayor T. Ellswort (3rd from left).

LIETUVOS ŽYDŲ KLAUSIMU

1977 sausio 5 d. žydų B'Nai Shalom sinagogos salėje Waterbury, Conn., ryšium su Lietuvos žydų tragedijos nacių okupacijos metu aiškinimu, įvyko viešos diskusijos, kuriose nukentėjusių žydų klausimą dėstė rašytojas Peter Perl, žurnalo CONNECTICUT redakcijos narys (iš Hartfordo, Conn.); diskusijoms moderavo bei savo paaiškinimus įterpė tos sinagogos rabinas Jonah Gevirtz.

Rengėjų specialiai kviestas, į diskusijas įsitraukė LB Tarybos politinių reikalų komiteto pirmininkas dr. Petras Vileišis, iš esmės pasisakydamas Lietuvos žydų klausimu.

Šiame rašinyje korespondentas neįdėjo pranešėjo ir rabino pasisakymų, tik tas pokalbio vietas pažymėję (x x x). Tų pasisakymų turinys dažnai labai aiškiai suprantamas iš dr. P. Vileišio pareiškimų. Be to, pranešėjo ir moderatoriaus pasisakymuose dažnai buvo rabino aiškinimas dalykų, kurių amerikietis žurnalistas negalėjo suprasti ar suprato klaidingai, dalinai ir dėl to, kad dr. Vileišis, vaizdingumo dėliai, kai ką išreiškėdavo žydų kalbos (idiš) posakiu ar įterpdamas kokios kitos kalbos žodžius.

Taip pat, kad šie užrašai nesusidarytų labai ilgi, kai kurie dr. Vileišio pareiškimų tekstai, nekeičiant jų prasmės, trumpinami trečiuoju asmeniu. Korespondentas

Pradedant Lietuvos valdovu Vytautu Didžiuoju, maždaug nuo 1388 m., ligi II-jo pasaulinio karo **Lietuvoje visada buvo lietuvių ir žydų gyvenimo harmonija.**

Bet reikia neužmiršti, kas atsitiko su žydais iš viso. Po Kristaus gimimo Judėjoje - Palestinoje žydų buvo apie 4.500.000. Gi jau XII-jame šimtmetyje jų iš viso tebuvo 1.500.000. Ta visuma padidėjo: XIX šimtmetyje jų jau buvė apie 10 milijonų; o 1938 m. žydų buvo priskaitoma apie 17 mil. Gi po nacių vykdytos eksterminacijos žydų beliko apie 10,5 milijonų.

Kaip minėta, Lietuvoje visada buvo harmonija Po I-jo pasaulinio karo atsikūrusioje Nepriklausomoje Lietuvoje žydai turėjo ne tik savo mokyklas, bet ir daug ką kita.

Kaip jokia kita valstybė neturėjo, o Lietuva net savo vyriausybėje turėjo **žydų reikalams ministerį**. Tame poste buvo J. Vigodskis, M. Soloveičikas, B. Fridmanas, S. Rozenbaumas. Gi net atsikuriančią Nepriklausomą Respubliką paskelbusioje Taryboje buvo žydas (N. Rachmilevičius).

(x x x)

Daugelis žymių žydų vadų, jų tarpe ir Izraelio prezidentas Esecol, pripažįsta, kad sąmoningu žydu galėjai tapti tik Lietuvoje. Juk daug žydų vadų visur yra kilę iš Lietuvos; yra žydų tarpe žinomu terminu "litvak" vadinami.

Jau XVI šimtmetyje Vilnius buvo laikomas antrąja Jeruzale. Visiems žinoma žydų rabinų seminarija Kaune, o garsioji Telšių rabinų seminarija po šio didžiojo karo buvo net perkelta į JAV, į Clevelandą.

Žydai Lietuvoje visais laikais turėjo ir kultūrinę ir kitokią autonomiją. Jie turėjo savo bankus, valdžios finansuojamas žydų mokyklas ir t. t.

Nepriklausomos Lietuvos laikais, jau 1924 m., buvo net 300 pradžios mokyklų, 20 gimnazijų bei progimnazijų ir Kaune žydų mokytojų seminarija.

Bet jei visvien norima kalbėti apie **antisemitizmą** Lietuvoje, tai reikia atsiminti ir faktus, kurie tą paneigia. Žydai sudarė tik apie 7% visų Lietuvos gyventojų, o savo rankose turėjo 77% visos prekybos (biznio). 1922 buvo Lietuvoje 391 gydytojas, iš jų 154 žydai. Tuos ir daug kitų faktų galima rasti Lietuvių Enciklopedijoje.

O palyginkime sovietų pažiūrą į žydus. Tik vienas pavyzdys: 1976 m. 35 žydai susirinko Maskvoje (tai buvo Kalėdų metas) pasitarti žydų kultūriniais reikalais; ir jie visi sovietų buvo uždaryti į Liublankos kalėjimą.

Tuo tarpu **laisvoje Lietuvoje žydai turėdavo tokią laisvę, kokios nebuvo jiems niekur kitur.**

Pvz., rabinas buvo pripažįstamas ir valstybės pareigūnu. Jis sudarydavo ir metrikacijos aktus: gimimo, vestuvių, mirimo ir pan., ir tai, ką jis padarydavo, valdžios būdavo pripažįstama. Valdžia mokėjo rabinams algas.

Buvo žydų bendruomenės, turėdavo savo laisvus rinkimus ir pilną kultūrinę laisvę.

(x x x)

Kai naciai pradėjo Vokietijoje persekioti žydus, Lietuvoje buvo priešingi balsai. Kai įvyko visiems žinoma "crystal nights" Vokietijoje, lietuviai protestavo. Protestavo ir Lietuvos vyriausybė, ir buvo pareikšta, kad už kiekvieną žydą bus pareikalauta atsakyti. **Lietuviai nenusilenkė Hitlerio užmačioms.**

Lietuva buvo vienintelė valstybė, kuri viešu teismu — garsiąja nacių Neumano ir Sasso byla (1934-1935) drįso priešintis naciams, pasireikšti prieš nacių metodus. Tuo tarpu daug didesnės ir suinteresuotos valstybės tylėjo...

(x x x)

Kultūrinis žydų institutas dabar New Yorke buvo pradėtas Lietuvoje, tik 1941 m. buvo perkeltas į Ameriką. Lietuvoje žydai kalbėjo "idiš", bet ir **hebrajų kalbos pradžia buvo taip pat Lietuvoje:** pirmoji mokykla dėstomąja hebrajų kalba buvo Lietuvoje, Ukmergėje.

Garsioji Telšių rabinų seminarija studentų turėdavo iš įvairių kraštų.

Kai naciai, okupavę Lietuvą, Telšiuose lietuvis daktaras L. Plechavičius būrį žydų slėpė savo ligoninėje ir, kai joje nebebuvo vietos, kitus "paguldė" net į vaikų skyrių. O, žinote, nė vienas iš išgelbėtų žydų ligi šiol nėra padėkojęs...

Bet to paties Telšių miesto žydas Šeras, jau sovietų okupacijos metu (kuris buvo komunistas), su 50 kitų žydų baisiausių būdu nužudė 76 lietuvių; ne tik juos nužudė, bet prieš tai visaip kankino, badė, gyviems nupiaustė kūno dalis ir t.t.

Lietuvoje buvo stiprus sionistų judėjimas, kurį, aišku, lietuviai palaikė. O patys žydai, komunistai, buvo tam labai priešingi; šie dėjos prie Stalino, Trockio ir pn., ir tikėjosi, kad sovietai Azerbaidžane įkurs žydų respubliką (aišku, komunistinę). Kaip žinome, iš to nieko neišėjo.

Lietuvių niekas nekovojo prieš žydus, dorus žydus, kurie buvo net pasidarę komunistų vadais ir persekiojo kitus.

(x x x)

Dr. John Kadzow 1976 m. Kentucky universitete paskelbė studiją, kurioje jis teigia, kad jam nepasisėkė rasti jokių įrodymų, jog būtų buvę kada nors koks antisemitizmas Lietuvoje, bet, priešingai, rodo, kad buvusi gera religinė tolerancija.

Bet, atsimintina, jog **žydai Lietuvoje buvo susiskaldę** ir politiškai — sionistai ir pan. vienoje pusėje, o komunistai sovietų pusėje; bet buvo ir generacijų konfliktas — tarp senųjų ir jaunųjų žydų.

Pvz., buvo toks žymus garbingas žydų vadovas ir savivaldybininkas Kauno miesto tarybos narys Chodes. Jo duktė buvo komunistė, net jų vadovė, ir kai už priešvalstybinę veiklą pakliuvo į kalėjimą, tėvas, tas Chodes, atėjo dukters aplankyti, tai jo duktė, pasityčiodama, paklausė: "Kas tu toks esi?" Kai sovietai okupavo Lietuvą, tai Chodosaitė prisidėjo sudarinėti patriotų lietuvių sąrašus, **pagal kuriuos sovietai išvežė tūkstančius žmonių į Sibiro koncentracijos stovyklas, išvežė mirčiai, sunaikino juos.**

Toje deportacijoje buvo ištremta ir mano sesuo, bibliotekininkė, kuriai atėmė 6 mėnesių dukrelę ir 5 metų sūnelį. Ji gi Sibire, Altajuje, prie sunkių miško kirtimo darbų buvo išlaikyta 17 metų; galų gale

grįžo palaužta sveikata ir mirė. Prie tų miško darbų moterys ne tik kirsdavo medžius, bet, sukinkytos po kokią 18, storus rąstus turėjo net po kelius kilometrus vilkti ligi upės, kad rąstai galėtų būti plukdomi toliau.

(x x x)

Negalima neigti, kad naciams, jų okupacijos metu, nebūtų pasisekę kaiką įtraukti į tą nelemtą reikalą, bet tai daugiausia buvo kokie valkatos, iš kalėjimų paleisti kriminalistai ar šiaip dėl kokių priežasčių ar dėl "geresnio kashio" parsiдавę.

Nacių vadai patys skundėsi, ir tai yra dokumentuota, kad jiems **nepasiseka lietuvių įtraukti į žydų pogromus**, nors mokėdavę pinigų, duodavę degtinės ir pan. Bet nepasisekė visuotinai įvelti lietuvių tautos prieš žydus.

(x x x)

Kaip minėta, **Nepriklausomoje Lietuvoje žydai turėjo didelę autonomiją įvairiose srityse**; beveik kiekviename mieste ir savo banką, o didžiulis bankų centras — Žydų Centrinis Bankas Kaune. Oze draugija žydų sveikatos reikalams turėjo tinklą savo žydiškų ligoninių. Amatams ir žemės ūkiui žydų tarpe skleisti veikė Ort draugija. Žydai buvo gerai organizuoti. Buvo daug ir profesinių žmonių, pvz., žymūs daktarai E. Landau, B. Zacharinas, L. Gutmanas, Finkelšteinas ir daug kitų. Buvo gerų advokatų ir žinomų profesorių.

Taip pat plačiai žinomi žydai skulptoriai ir kiti menininkai litvakai — Arbit Blatas, S. Zolenevičius, M. Ginsburgas, J. Lipshitz, Ch. Soutine ir kt.

Pirmasis Lietuvos konsulas Amerikoje buvo žydas H. Rabinovičius, paskui Lietuvos vyriausybės nukeltas į Maskvą pasiuntinybės patarėju.

Lietuviai prisidėjo žydams profesionalams išsiugdyti. Pvz., Pasaulinio Žydų Kongreso pirmininkas J. Robinsonas yra iš Lietuvos, dabar Izrelyje, savo laiku ruošdamasis advokato profesijai, buvo mano tėvo advokato padėjėjas Kaune.

(x x x)

Ar jūs sutiksite, kaip aš esu griežtai įsitikinęs, kad **Sovietai visais būdais panaudoja žydus, kad suterštų lietuvių tautos vardą**. Žinoma, yra tam tikra konspiracija.

(x x x)

Dabar, pvz., **Kaminsko klausimas**. Nesakau, kad Kaminskas kaltas ar nekaltas. Bet, va, koks Kaminsko nusikaltėlio **ieškojimo tikslumas**.

1948 m. DP stovykloje Kemptene, Vakarų Vokietijoje, "surado" Kaminską, kaltino jį, sekiojo, ir nežinia, kur jis dingo, — gal rusai pagrobė. Jo šeima atvyko į Ameriką, sūnus tapo daktaru, o žmona ištekėjo už kito. Tai pirmasis "Kaminskas".

1968 m. Miunchene (Vak. Vokietijoje) lėktuvu iš Romos grįžtantį sulaikė kitą "Kaminską, p. A. Ereminą, Thomasto, Conn., gyventoją. Ten pat paaiškėjo, kad sulaikytasis joks "Kaminskas". Tai jau antroji klaida.

Dabar Hartforde, Conn., esą užkluptas "tikrasis" Kaminskas. Tai bali būti jau trečioji klaida; o kas žino, gal tai jau ketvirtoji ar penktoji...

Tai kiek kartų galima klaidingai apkaltinti?

Kas tą skriaudą apkaltintų nekaltų žmonių šeimoms atlygins?

(x x x)

Į žydų naikinimo akciją nebuvo įvelta nė jokia lietuvių organizacija, nė jokia politinė partija, nė joks vadovas; **visa tauta smerkė nacių elgesį**.

Tiek, kurie koku nors būdu prisidėjo, buvo valkatos ir tai gal karo metu atsiradę ar atgabenti, pvz., iš Gudijos ar pn. **Naciai visa darė, kad atrodytų, jog jų okupuotos tautos prisideda prie žydų eksterminacijos...**

(x x x)

Lietuvių tautinė kultūra leido šalia išbujoti ir žydų kultūrai. Juk iš Lietuvos kilusių žydų turime daug iškilių žmonių. Imk bet kokį Amerikos miestą, vis rasi, kad ten viršūnėje yra koks žymus "litvak'as". Jie labai sėkmingi biznyje, medicinoje ir p. Tai ir reiškia, kad Lietuvoje buvo geri jų auklėjimo pagrindai, tvirta tikybinio ugdymo įtaka ir t.t.

Kartą 2 Ave. New Yorke, netoli žydų teatro, pastebėjau skelbimą, kad 7 milijonai litvakų negali klysti, jog čia geriausios silkės. Tai linksmas skelbimas, bet daug pasako.

(x x x)

Galiu duoti daug pavyzdžių vien iš mūsų aplinkos, **kaip Lietuvoje žydams padėta nacių okupacijos laikais**

Štai, mano uošvė dr. Ks. Žilinskienė atgabeno 2 mergaites (p. Šapiro ir p. Franko) net į Ameriką.

Čia yra p. Nagurskis, kuris su jo gelbėjamu jaunu žydu slapstydami miegojo šiene. Kai tas jaunas žydas buvo išgelbėtas ir po karo savo tėvų nuvežtas į Rusiją, savo gelbėtoji rašė, kad jis niekur nebuvo toks laimingas, kaip Lietuvoje.

Wolcotte yra p. Venclauskaitė, kuri iš geto išgelbėjo žydaitę, išnešdama kūdikį lagamine.

Yra ir daug daug kitų pavyzdžių vien šioje apylinkėje.

Kunigas iš Lankeliškių (Lietuvoje) išgelbėjo net 16 žydų.

Čia, Waterburyje, yra Newmann'ų šeima, tai buvusi Nemečiko vardu. Šeima buvo nacių areštuota. P. Audėnas, dabar Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas, Lietuvoje tą šeimą slapstė ir išgelbėjo. Dabar mano sesuo čia liudijo, kad išgelbėtieji, kaip nacių persekioti, gautų kompensaciją.

Šimtai ir šimtai lietuvių, kurie rizikuodami ir savo gyvybe, gelbėjo žydus, yra pasipiktinę, kad **niekas žydų nėra net padėkojęs**, o dar priekaištauja lietuviams, kas nacių okupacijos laikais buvę bloga. Bet niekas nesako, kas buvo gera.

Rabinas galėtų įtakoti išgelbėtuosius, kad atsidėkotų; net galėtų po medalį duoti išgelbėtojams. Tam reikalui galėčiau ir iš mūsų apylinkės išvardinti daugybę pavardžių.

(x x x)

Ar klausimo referentas tiki, kad **sovietai išleistų bent vieną liudininką, kuris galėtų liudyti kaltinamųjų naudai**? — Žinoma, ne, ką ir Jūs pats prileidžiat. **Ne!**

Komunistams rūpi suniekinti tuos, kurie siekia Lietuvos laisvės.

Ar nekeista? Kovojuama už milijono juodųjų laisvę Rodezijoje, bet 9 milijonai žmonių Pabaltijo valstybėse paliekami vergijoje!

Komunizmo tikslas užvaldyti pasaulį.

Į Izraelį atvyksta žydų iš Sovietų Sąjungos. Jų tarpe yra specialiai infiltruotų komunistų. Jie nepalieka Izraelyje, bet vyksta į kitus kraštus komunizmo uždavinių vykdyti.

Imkim anksčiau minėtą Chodosaitę, kuri emigravo į Izraelį, o atsidūrė Amerikoje! Ar jos imigracija į Izraelį jau nuplovė jos kaltę už jos nusikaltimus Lietuvoje? Rusai siunčia į Izraelį savo agentus ir įpareigoja juos varyti komunizmo propagandą.

(x x x)

Kas kaltas, tas turi būti baudžiamas. Su tuo visiškai sutinku. Bet turi **būti baudžiami ir komunistai nusikaltėliai!**

Naciai persekiojo ir lietuvius. Daug nukentėjo nuo nacių. Pvz., toks prelatas M. Krupavičius (Buvo sustojęs mūsų apylinkėje) buvo persekiojamas nacių. Čia Putname turime kunigą Stasį Ylą, nacių laikytą koncentracijos stovykloje. Yra ir daug daugiau pavyzdžių.

(x x x)

Taip, vyskupą Vincentą Brizgį gerai pažįstu. Netiesa, kad jis raginęs žmones nepadėti žydams. Tai biauirus melas. Vyskupas kilnus asmuo. Jis niekada negalėtų to daryti ir nedarytų. Jis aktyviai protestavo dėl žydų uždarinėjimo į getus. Naciai jį už tai atakavo.

Nukelta į 21 psl.

CAPTIVE LITHUANIA MUST BE FREE

Remarks by V. Cekanauskas during the Flag Raising Ceremony at the Los Angeles City Hall, February 16, 1977.

There are close to one million people of Lithuanian descent residing in the United States. They are loyal residents and citizens of this great country. They wholeheartedly commemorated the bicentennial of the United States, and now on this day, February 16, they are commemorating the 59th anniversary of the Declaration of Independence of Lithuania which became a free state after World War I.

Actually, the Lithuanian state was established in the 13th century under King Mindaugas, and by the Lithuanian people living on the shores of the Baltic Sea since a thousand years prior to that. However, from 1795 until after World War I she was under the yoke of czarist Russia. After Lithuania **regained** her independence in 1918, she enjoyed a free and prosperous life which after 22 years was cut short abruptly when, as a direct result of the

DEPARTMENT OF STATE
WASHINGTON

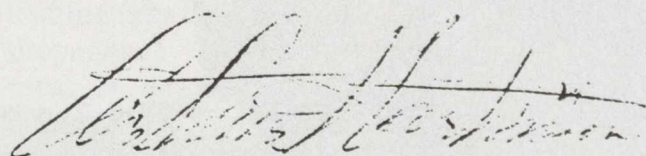
February 15, 1977

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On behalf of the Government and people of the United States, I am pleased to send you greetings and best wishes on the occasion of the fifty-ninth anniversary of Lithuanian independence.

Our nation has benefited greatly from the many contributions of its citizens of Lithuanian origin. We are all made richer by the undaunted spirit of liberty and self-determination of the Lithuanian people and by their continuing efforts to maintain their proud national heritage.

Sincerely,

Arthur A. Hartman
Acting Secretary

Dr. S. A. Backis,
Charge d'Affaires of Lithuania

Lithuania's Independence Day, February 16, celebrated at Los Angeles City Hall. Mrs. Bee Lavery announced the Mayor's Proclamation. Address of V. Cekanauskas is given in this issue.

Vasario 16-sios minėjimas prie Los Angeles miesto rotušės. Kalba Altos pirm. inž. V. Čekanauskas. Mero įstaigos protokolų tvarkytoja Mrs. Bee Lavery skaito mero pasirašytą dekaraciją, skelbiančią vasario 16-tą viso Los Angeles miesto dieną. Po kalbų ir sveikinimų buvo pakelta Lietuvos vėliava, kuri visą dieną puošė rotušę.

Foto A. Gulbinskas

secret Soviet-Nazi agreement of August 23 and September 28, 1939, Lithuania was invaded and occupied by the Red Army on June 15, 1940.

The usual Soviet communist exploitation was introduced and there followed deprivation of human rights and fundamental freedoms, a terrorization by mass deportations and murders which immediately marked this new Soviet communist modern-day colonialism.

"By virtue of the principle of equal rights and self-determination of peoples, all peoples have the right, in full freedom, to determine when and as they wish their internal and external political status, without external interference, and to pursue as they wish their political, economic, social, and cultural development."—So states the Final Act of the Helsinki Conference on Security and Cooperation in Europe, 1975.

Yet where there is no freedom and humanism, where terror rages and basic civic rights are denied, there was, is and always will be resistance. Thus given the totalitarian nature of the Soviet regime, the principle of national self-determination, as stated in the Helsinki Declaration, is unrealizable. Peaceful and democratic implementation of this principle is impossible because the Soviet Penal Code makes the advocacy of separation a crime of the highest order. Aware of all this, poli-

tical resistance carriers in Soviet occupied Lithuania proceeded on two fronts—by arms and by means of ideology. The armed resistance of the Lithuanian nation against Soviet Russian imperialism was greatly incapacitated around 1953-1954, but ideological resistance continues to be strong even to this day.

The names of the legal and quasi-legal groups and organizations are frequently being changed, but their goal is uniform; to raise the nation's consciousness, to fight against the intruders, to seek social equality and political freedom for Lithuania, and by taking advantage of Lenin's theses about the right to national self-determination (which ironically enough corresponds to the words of the Helsinki declaration), to protest to the government in Moscow about the curtailment of freedom for the non-Russian nations, who seek to restore or to create their national independent states. This fundamental idea has particularly prevailed among the young people of Lithuania.

Thus, while former colonies of Western nations have been given complete freedom and are exercising their self-determination, Lithuania and her sister Baltic republics of Latvia and Estonia have been forcibly made into foreign colonies of Soviet Russia.

An aroused world public opinion must convince the Soviet Union that it is in their own interest to abandon colonialism and violations of human and sovereign rights in favor of self-determination, adherence to international law and to the existing treaties of peace, non-aggression and friendship concluded with Lithuania as well as the other nations.

As long as the Soviet government does not demonstrate its sincerity and refuses to relinquish the foreign territories she seized and is holding by military force, its loud proclamation calling elsewhere for freedom and independence for all nations, large as well as small, will have a hollow ring.

The free Lithuanians throughout the world and their major organizations appeal to the conscience of all the peoples of the free world, and ask for support of the cause of freedom for Lithuania, Latvia and Estonia from the continuing Soviet communist occupation and colonization. By this means we want to remind the world that the Lithuanian nation wants to be, and has every right to be, self-governing in its own sovereign homeland.

CAPTIVE LITHUANIA MUST BE FREE!

FOUNDER OF ELTA 80 YEARS OLD

Joseph Ehret, writer and journalist, became 80 years old on October 18, 1976. A Swiss national, he became intensely interested in Lithuania and joined the Lithuanian independence movement which he served with his pen. He worked in Lausanne for the Lithuanian Information Bureau and was on the editorial staff of the journal *Litauen*. In 1919, he went to Lithuania as adviser to the Ministry of Foreign Affairs. There, he organized and directed the Information Department and the Telegraph Agency ELTA, during 1919-1922. The ELTA Bulletin in English is a continuation of the Agency's original activities. Prof. Ehret contributed many valuable books and articles on the Lithuanian question and Soviet imperialism.

IMPRESSION FROM A LECTURE ON BALTS AND SLAVS

PROF. MARIJA GIMBUTAS
at UCLA

Wednesday night, February 16, I attended a lecture given by Prof. Marija Gimbutas at UCLA's Haines Hall on the subject of **Balts and Slavs**. Prof. Gimbutas pointed out to the audience that this day was Lithuania's independence day and the subject, therefore, was especially dear to her.

The lecture was well attended; the hall, capable of seating 200, was nearly full. Many students have signed up for the whole of the series of lectures on "The Peoples Beyond the Roman Frontier," but some people attend only those with topics of interest to them.

In spite of the vast scope of the subject, territory and time-wise, Prof. Gimbutas' talk produced a vivid glimpse and gave some of the flavor of this era from an archeologist's and anthropologist's point of view. She dwelt at length on the myths, beliefs and customs of the people inhabiting Eastern Europe and Central Russia, illustrating her topics with slides of maps, implements, ornaments and photographs. The discussion covered several thousand years, but with special focus on the periods between 500 B.C. and 500 A.D. Many major changes and migrations took place then and Eastern Europe's and Russia's ethnic distributions were settled at the end of this period. It was clearly established that the Balts had occupied a much greater territory during that period than today, as evidenced by the names of over a thousand rivers, names relating to the Baltic tongues. There had been many more Baltic groups within the Baltic region where their descendants are settled now; those other groups also had their individual histories and their own migrations within that region.

By way of introduction, Prof. Gimbutas showed pictures of present day Baltic scenery,

such as a patch of forest in the fall, a birch tree by the roadside, carved wooden wayside chapels, a pasture with horses and of paintings by the late artist A. Galdikas of a fishermen's village and a cemetery. She pointed out how Mr. Galdikas' concept of trees in cemeteries coincided with the beliefs of pre-historic Balts about the power and meaning of trees and of the dead. These pictures were, so to speak, her tools to set the mood, to bring across that feeling so special to this region's geography, to the many on-Baltic students. These slides also served as a jumping-off ground for going more deeply into several discussions of the veneration of trees as well as the importance of horses, burial ceremonies, fortified temple sites hill-forts, house plans, and the trade in "northern gold," the amber.

This lecture gave me a lasting impression and understanding of the origin of the feelings that Balts, and Slavs likewise, have for earth, nature, hills, trees, plants, woods and animals, all this insight due to Prof. Marija Gimbutas' deep and detailed knowledge and obvious love for her field. We who are of Baltic origin know of this undercurrent in our beings; and even if it be of pre-historic origin, it is a good current nevertheless, for in the beginning man and nature were one, in harmony with each other. One of the greatest problems man faces today, is that of understanding and mastering the workings of nature and cosmos while not destroying or marring them. It would be well for us "to find nature not an adversary to conquer and destroy, but a storehouse of infinite knowledge and experience, linking man to all things past and present." During the present dispersion of Balts all over the Globe, I am sure we Balts are bringing to all the corners we live in a little of the love of nature that we brought along with us from our cradles and are leaving this legacy behind us for our children. —Julia Giedre Shebanow-Senbergaite

Lithuanians of New York receive the city mayor's Proclamation on February 16 at the municipal office.

New Yorko miesto burmistro įstaigoje lietuvių atstovams įteikiama proklamacija. Iš k.: A. Mažeika, G. Meiliūnienė, Arlene Wolf, burmistro Beames asistentė, Peter C. Wytenus ir Petras Ažuolas. C. Binkins foto

Soviet Colonialism In Baltic

(From ELTA, No. 1, Jan. 1977)

From a statement by United States diplomat, Sidney Sober, in a United Nations debate on December 2, 1976:

The U.S. record on self-determination for the territories under its jurisdiction is clear for all to see. One territory over which the United States exercised jurisdiction in this century has evolved to independence. Others have come to statehood in our Union. Another enjoys commonwealth status and others also elect their governors and legislatures in free and regular elections in accord with their preference. The United States came to its own independence from colonial status. The United States is not a colonial nation, and it does not intend to become one.

But what of the Soviet Union's record in this regard? Perhaps a look and a question or two would be instructive. No power in history has shown a more ravenous appetite for foreign territory than the Soviet Union. Ask anyone of numerous countries, from the North of Europe to the far East of Asia.

For instance, the United States has withdrawn from various Pacific Islands which it occupied as a result of World War II operations. Can the Soviet Union say the same? In the European area, as merely an example, let it not be forgotten that in 1940 the Soviet Union took over by military force the Baltic States, its independent neighbors Latvia, Estonia and Lithuania. The Soviet Union still holds those formerly free nations in its grip and denies them basic human rights. Lack of religious freedom is only one that might be emphasized. My delegation would like to ask a simple question. Does the Soviet Union intend to hold these formerly independent countries forever more?

Or will the long finger of history which presides over human affairs with considerable impartiality, call the Soviet Union to account?

Dr. J. K. Valiunas, President of the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, wrote in appreciation:

(Dear Mr. Sober) Please accept our most sincere thanks for your statement in the United Nations debate on December 2nd concerning Soviet imperialism and occupation of foreign territories in Eastern Europe and Asia.

In your statement you mentioned the Baltic countries of Lithuania, Latvia and Estonia—once free and independent and taken over by Soviet military force in connivance with Nazi Germany. Since that time, they are held in Soviet colonial bondage, denied their basic human rights.

While colonialism is practically abolished everywhere else, it is high time that the United Nations take up the question of Soviet colonialism in Eastern Europe in general, and in the Baltic States in particular . . .

Vatican, U.S.S.R. and Lithuanian Catholics

In addition to the Uniate Catholics, there are also Lithuanian, Latvian, Belorussian, Polish, German, and Armenian Catholics in the USSR. The Lithuanian Catholics, particularly, are a numerous compact group with a strong nationalist-Catholic tradition. Since the late 1960s, they have become one of the most vocal and active wings in the religious-nationalist agitation sweeping the USSR. In dealing with the Lithuanian Catholics, Moscow has fashioned two major policies: (1) to dilute their concentration through the migration of Russian nationals into Lithuania and of Lithuanian nationals out of Lithuania; (2) cause atrophy in the organizational structure of the Catholic Church through indirect and, when necessary, overt persecutory measures such as closing churches, controlling the hierarchy, and keeping the number of new clerics below normal replacement needs. As a price for detente with regard to Soviet Catholics, the Kremlin obviously desires and has been receiving from Vatican a policy of benign neglect. The Papacy treats the Lithuanian persecution as if it were a problem of Soviet internal affairs in which it has no direct interest. More positively, the Kremlin also undoubtedly hopes that the Vatican will sustain the continuation of Soviet domination in the Baltic Region and, possibly, terminate its diplomatic relations with the Lithuanian Government-in-exile. In the meantime, the Soviets have deftly wielded detente with the Vatican to discourage and confuse Lithuanian nationalists who feel, with good reason, that the Church is selling them out for no obvious gain. The Papacy cannot plead ignorance of what is going on in Lithuania. **The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania**, a samizdat journal published since 1972, has made that excuse impossible. At best, Rome's stand can be rationalized on the grounds that it is convinced that the Communists will increase persecution in the satellites if it attempts to interfere in Soviet Catholic affairs . . .

(Professor Dennis J. Dunn, Survey, No. 2, 1976)

Lithuanian History Dangerous for Moscow

During a few years following World War II, the Soviet authorities in Lithuania tolerated the commemorations of the Lithuanian revolt of 1863, since it was supposed to have been "a revolutionary movement against the tsars." But then the Soviets realized that such commemorations amounted to "anti-Russian propaganda incitement." Now this revolt must be erased from history, as everything that had happened prior to 1917. Any favorable mention of the independence period or a reference to the Grand Duchy of Lithuania, and especially its borders, is **tabu** today.

The Vilnius Ethnographic Museum has a large collection of old Lithuanian maps, but they are inaccessible to the visitors. If anyone asks after them, he is usually shown one map—of the time of Vytautas the Great when the borders of Lithuania reached the Black Sea. Many Russian visitors have a mild

shock finding out that several hundred years ago, their forebears were subjects of Lithuania. Other Russians refuse to believe in this and send complaints to the authorities about the Museum of Vilnius "misleading" Soviet citizens.

(Kultura, Paris, No. 11, 1976)

First Lithuanian Mayor For a Day

Adolfas Campe, 66, of 84 Clematis Ave., and Mayor Edward Bergin Jr., created a precedent recently.

For the first time in the city's history there was an honorary mayor for the day who is Lithuanian.

The occasion was the 59th anniversary of the declaration of Lithuanian Independence Day, Feb. 16, 1918, which is commemorated annually.

The Irish and Italians have been honored with special days but not other nationalities.

Campe escaped from Russian-controlled Lithuania in 1944, fleeing to the West, and to Germany. He had originally tried to get to Sweden, he said, but the ship on which he booked passage was torpedoed.

Campe was an officer of an international refugee office in the Bavarian section of Germany which was under American control. He came to the United States in 1949.

He is a retired employe of the Chase Brass & Copper Co. and is active in affairs at St. Joseph's Church.

Campe is married and has two sons, Casimir Campe, who works in a nuclear center in Washington, and Gediminas Campe, an engineer who lives in Newtown.

Lithuania in Numbers

Population at the beginning of 1976—3,315,000.

Largest cities:

Vilnius—447,000

Kaunas—352,000

Klaipeda—169,000

Siauliai—112,090

Panevezys—94,000

Alytus—48,000

Kapsukas (Marijampole)—35,000

At present, 57.4 per cent of Lithuania's population are living in the cities, and 42.6 per cent in the countryside.

During the last five years, the increase rate has been 17 newborns per 1000 inhabitants in the cities, and 14 per 1000 in the countryside. The projected figure is 75-76 per cent of the population to live in the cities by the year 2000.

(Tiesa, Vilnius, October 31, 1976)

(In 1940, on the eve of Soviet occupation, the population of Lithuania was 3,215,000. This means an increase of only 100,000 in 35 years, consisting mostly of the import of Russian and other Slavic settlers. Most of those settlers congregate in the rapidly industrialized cities—hence the swift urban growth. The advanced age of the rural population explains the low birth-rate in the countryside.

The population gap in general is the result of the devastations of World War II as well as the Nazi and Soviet terror. —Ed.)

LITHUANIA IN PHILATELY (II)

CITY OF GARDINAS

By A. BERNOTAS

GARDINAS (in Russian and Polish GRODNO, in Belorussian HORODNO) is a very old Lithuanian city. It is located in Southern Lithuania on the upper part of the river Nemunas, some 320 miles from its mouth at the Baltic Sea. In ancient times the castle and the town were built on Nemunas' right shore, where the rivulet Gardine merges in. In later years the suburbs spread over to the left shore as well.

The town of Gardinas originated in ancient Balto-Jotvingian lands, but in later centuries thereto came and settled the Russians and the Ukrainians. Historically the town is known from the 10th century onwards. At first it was ruled by the Russian dukes. Then, beginning with the 13th century, the G. region was under Lithuanian rule. The Lithuanian rulers governed the town either directly or through their appointed dukes. In this period G. became the most important defense point of holding up the attacks of Russians and Poles. On the hilltops of the city a strong defensive castle was built. When the Teutonic Crusaders conquered the whole of Prussia, in the 13th century, they reached Gardinas' lands, too. In 1283 they attacked the city for the first time in its history and severely destroyed it. Such attacks the Crusaders repeated in many subsequent years again and the castle had to be built and rebuilt repeatedly over and over.

Starting with 1384, the castle of G. came under the rule of Vytautas the Great, the son of the Grand Duke Kestutis of Lithuania. The energetic ruler fortified the stronghold immensely and had a church built in the city in his own name. He also had many other buildings erected, too. With the political instabilities and constant changes of those times, Vytautas would alternately be allied with the Crusaders, then at times be fighting against them. In 1391 he even allowed a garrison

of Crusaders to be stationed in the fortress of Gardinas, though the following year the garrison was sent away. In 1402 a treaty with the Crusaders was signed and after this their attacks had ceased forever.

In later years Gardinas became a very important city of the Dukedom of Lithuania. For some time already foreign craftsmen and traders had been settling in the city. In 1388 Vytautas had invited Jews to come to Gardinas and had granted them various privileges. During the reign of King Casimir in 1494, Gardinas received the so-called city rights of Madgeburg. Throughout those periods, various rulers were erecting in the city Catholic and Pravoslav churches, monasteries and other buildings.

Subsequently however, Moscow began its expansion to Lithuanian and Polish lands, and invaded Gardinas vicinity as well. In 1655 the city was besieged, plundered and burn down. When the muscovites retreated, the city of G. came back to Lithuania. In Gardinas sessions of the sejm (parliament) were held as were also the meetings of the nobles. Sometimes the rulers took up residence here as well. It was here that the abdication of the last King of Poland, Poniatovski, took place and here he remained to live. After the final partition of Lithuania and Poland in 1795, the city of Gardinas became a part of Russia and was a seat of provincial government (gubernija). Since 1912 the city of Gardinas was fortified once more.

Yet during World War I the city of G. was but little hit, though it remained under German occupation from September 3, 1915 to April 10, 1919. As soon as the German army evacuated, G. once again resumed a Lithuanian administration. Here also were organized the first Belorussian regiments. By the peace treaty of Moscow of July 12, 1920, the entire territory of Gardinas was recognized as part of Lithuania. However, shortly thereupon, on September 26 of the same year, Poland occupied the G. territory and thus it remained under Polish rule until World War II.

In September, 1939, when Hitler's armies pounded Poland from the West, Stalin's Red Army invaded Poland from the east and 'liberated' (as they called it) their 'brethren,' the

Ukrainians and Belorussians from the Polish yoke. The city of G. also was occupied by the Soviets likewise and was incorporated into the Belorussian SSR. In July 1941, when Hitler's armies invaded Soviet Russia, they seized Gardinas as well. Very soon the area of G., together with the nearby Lithuanian lands of Suvalkai, held by Poland at that moment, were declared as 'German lands' and attached to Eastern Prussia. (Note: Pursuing exactly the same aims that once upon a time their ancestral Teutonic Crusaders were seeking!). After the Second World War the Gardinas territory was not returned to Lithuania, as stipulated by the treaty of 1920—nor to Poland—but was attached once more to Soviet Belorussia with which it remains until this date.

To illustrate this article, we are using here the following stamps:

1. A German stamp, used during World War I in occupying eastern territories, overprinted POSTGEBIET OB.OST and postmarked GRODNO.

2. On March 4, 1919, the postmaster of Gardinas, having shortage of Lithuanian postage stamps, ordered to overprint some Tsarist Russian stamps in stock with a bilingual text in Lithuanian and Belorussian as follows: LIETUVA 50 skatiku-LITVA 50 grasej. There were 9 values from 1 kopeck to 70 kopecks overprinted, 500 sets all together. The stamps on letters were cancelled with a round cancellator, which reads in Russian: GRODNENSKAJA Pochtovo-Telegrafn. KONTORA. One of these stamps is illustrated. They are now a rarity!

Besides, a small quantity of Russian stamps were overprinted on May 1, 1919 with Polish inscriptions (by the invading Polish partisans), later once more overprinted in German and used by the retreating German liaison officers (not illustrated).

MEETING PLACE — GREAT BRITAIN

The annual Week of Studies, organized by the European Lithuanians, has become a tradition of 23 years standing. Held last year in Rambouillet Palace in France, and before that in Stockholm, the Week of Studies in 1977 will take place in England this summer in England in the vicinity of Windsor, the vacation spot of British royalty. It will start on Sunday, July 31, and the attendance should be an economical affair, too. Guests of the Week of Studies will be provided with room and board at student dormitory facilities for \$112 (students paying \$100 for the week.)

The event will comprise meetings and discussions between participants, a dozen lectures, the visiting of London and historical British sites and of Lithuanian centers and their manor home in the south of England, etc.

Since a worldwide attendance of Lithuanians may be expected and the available facilities are limited, an early registration is advisable. The committee of preparations should be addressed for further information.

Association in Great Britain, Lithuanian House, Ladbroke Garden W11 2 Pt.

Postage stamps marked "Gardinas" from the period of German occupation (1915-1918).

Vokiečių okupacijos 1915-1918 metų pašto ženklai su Gardino pašto antspaudu.

DR. P. VILEIŠIS LIETUVOS ŽYDŲ KLAUSIMU

Atkelta iš 16 psl.

Sakote, kad kai kurie lietuviai buvo įvelti į žydų ir kitų medžiokles.

Sovietų pastatytas okupuotos Lietuvos komisaras (ministeris) Antanas Venclova, savo 1971 m. išleistoje knygoje "Vidudienio vėtra", psl. 509, rašo, kad jis visame krašte tyrinėjęs tą klausimą ir įsitikinęs, jog niekaip **naciams nepasisekę įtraukti lietuvių dalyvauti nacių nusikaltimuose.**

Teisybė, kad naciams kartais pasisekdavo priversti net žydus prisidėti pažadant palikti juos gyvus ar pn.

(x x x)

Sutinku, kad kurs kaltas, turi būti baudžiamas. Bet tai turi eiti pagal teismo procesą. Niekas neturi teisės nužudyti kitą. Bet karo maišatyje galėjo atsitikti visko. O lietuviams už savo laisvę kovoti teko prieš nacius ir prieš rusus.

Daug žydų priklausė GPU. Toks Demko, Finkelštein ir kiti sovietų okupacijos laikais **buvo inkvizitoriai, pasižymėję nekaltų žmonių kankinimas.** Galėjo, žinoma, nukentėti ir žydų.

(x x x)

Aplankiau dabar kaltinamą Hartforde; jis atrodo lyg mirštąs žmogus, visiškai suvargintas. Kai paklausiau, ar jis kaltas dabar jam priskiriamais kaltinimais, jis atsakė, kad **jis niekad nebuvęs kaltas.**

Tada toj maišatyje įvyko visko. Užventyje, netoli Kražių, grupės žydų, gal pačių Kaminsko skundėjų, ir sovietų kareivių buvo užpultas taikos teisėjas P. Liseckas ir ten pat nužudytas. Jo šeima dabar gyvena Amerikoje.

Kitas charakteringas dalykas.

Vokiečiams ir Sovietams pasidalinus Lenkiją, nuo okupantų bėgdami, tada dar laisvoje Lietuvoje atsидūrė apie 25.000 lenkų inteligentijos ir karininkų.

Kadangi Lietuva tame konflikte laikėsi neutraliai, tai pagal tarpin konvenciją visi lenkų kariškiai turėjo būti internuoti.

Labai aukštas valdininkas iš Sovietų pasiuntinybės Kaune, atsiradęs mūsų Užsienių ministerijoje, **šnibždėjo į ausį, kad lietuviai,** seniau turėję valstybinių ginčų su Lenkija, dabar galėtų "atsiskaityti" ir **tuos visus kariškius likviduoti...** Žinoma, mūsų ministerija tokio dalyko nė girdėti nenorėjo. Bet **tai buvo pradžia Katyno,** kur sovietai vėliau apie 15.000 lenkų karių likvidavo, sunaikino.

(x x x)

Lietuviai per šimtmečius taikingai gyveno su žydais. Juk buvo žydų, kurie Lietuvai atsikuriant po I-jo pasaulinio karo, savanoriais su ginklu kovojo už Lietuvos laisvę.

Džiaugiuos, kad rabinas duoda progos ir nori, kad būtų išgirsta ir kita to klausimo pusė.

Žinau, kad yra išesta didelė knyga apie 1000 metų judeizmą Lietuvoje, bet, reikia stebėtis, kad **joje nėra nė vieno gero žodžio apie Lietuvą...**

Pridedamosios pastabos:

Korespondento užrašai, gal kiek glaustai, parodo, ką sakė dr. P. Vileišis; tai ir buvo pagrindinis užrašų uždavinys.

Gi pranešėjo ir moderatoriaus įtarpos, be proginių paklausimų, keliais atvejais vienaip ar kitaip pasakytos, daugiausia lieté (galima sudėti šias išvadas):

a/ kad kaltininkų ieškojimas neturi kito tikslo, kaip tik surasti nusikaltėlius;

b/ kad kaltininkų ieškojimas nėra jokia sovietų ir žydų sutarta konspiracija prieš Pabaltijo valstybes;

c/ kad surastiems nusikaltėliams priskiriami kaltinimai yra kaltinimai jiems už jų asmeninius nusikaltimus;

d/ kad kaltinimai atskiriems asmenims jokia būdu nėra kaltinimai visai lietuvių tautai ir kad tuo nenorima mesti šešėlio visiems lietuviams.

(A. Saulaitis)

Redakcijos prierašas — Praėjusiais ir šiais metais Sovietai pradėjo kaltinti lietuvių, latvių ir estų tautas žydų žudikais. Šie kaltinimai neateina iš žydų organizacijų, bet iš Sovietų propagandistų. Sovietai neapkenčia tautiškai sustiprėjusių lietuvių, nes juos sunku surusinti, susovietinti.

Tiems kaltinimas pasiduoda ir kai kurie išeivijos lietuviai, tat patartina "Akiračiams" ir T. Venclovai paskaityti, ką patys žydai sako apie žydų šaudymus Lietuvoje. 1946 m. New Yorke buvo išleista **The Black Book The Nazi Crime Against Jewish People.** Knygą redagavo "The Jewish Black Book Committee: World Jewish Congress, New York, Jewish anti-fascist Committee, Moscow, Vaadleumi (Jewish Nation. Council of Palestine, Jerusalem ir American Committee of Jewish Writers, Artists and Scientists, New York).

Tos knygos 236 puslapyje, rašydami apie Kaune įvykusius žydų šaudymus, pasako, kiek daug lietuvių nukentėjo už padėjimą žydams. Jie visai **nekaltina lietuvių tautos.**

KELIONĖS Į LIETUVĄ.

Į Š CHICAGOS

GEGUŽES 1 IKI GEGUŽES 8 — \$ 995.00

LIEPOS 25 IKI RUGPIŪČIO 4 — \$1089.00

RUGPIŪČIO 25 IKI RUGSĖJO 3 — \$1069.00

Liepos ir rugpiūčio mėn. kelionėse galima atsiskirti nuo grupės ir pasilikti Europoje iki dviejų savaitių be jokio atskiro primokėjimo.

Į kainą įeina visa transportacija iš Chicagos, viešbučiai (po du kambaryje), pervežimai ir maistas.

MARIUS KIELA

6557 So. Talman Ave.

Chicago, Ill. 60629

312—434-9655

— arba —

GORDON TRAVEL SERVICE

Prudential Plaza

Chicago, Ill. 60601

312—644-3003

Air fares subject to change and government approval.

ADMINISTRACIJA RAŠO:

GARBĖS PRENUMERATORIAI:

A. Ambrazas, Euclid, OH.
P. Atkočiūnas, DDS, Cicero, IL.
L. Bagdonas, Santa Cruz, CA.
J. Bagdonavičius, Hot Springs, AR.
J. Briedis, Detroit, MI.
Vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill.
R. Čibas, Sydney, Australia.
A. Devenis, M.D., Long Beach, CA.
B. Galinis, Norwell, MA.
R. Giedraitis, D.D.S., Los Angeles, CA.
P. Gylys, Olympia, WA.
Roze Janowska, Norristown, PA.
A. Joncha, Johnson City, TN.
I. Joerg, Tirol, Austria.
J. Jurgilas, M.D., Granada Hills, CA.
Dr. A. Kontvis, Westminster, CA.
A. Laucis, M.D., Mt. Olive, IL.
C. Laucis, Chicago, IL.
A. Macarus, Hagar Shores, MI.
W. Maker, Burbank, CA.
W. Markalonis, Reynoldsville, Pa.
Dr. A. Matukas, Putnam, CT.
E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y.
A. Musteikis, Fallon, NV.
G. Okunis, Flushing, NY.
Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA.
A. Pranys, Mt. View, CA.
Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, NY.
Kun P. Raugas, Brooklyn, NY.
J. Roland, San Francisco, CA.
A. Rudis, Chicago, IL.
P. Sakas, Pasadena, CA.
A. Skrebūnas, Mississauga, Canada.
Kun. E. Statkus, Grand Rapids, MI.
J. Talandis, Olympia Fields, IL.
TALKA, Hamilton, Canada.
A. Tamulis, Mt. Olive, IL.
Ona de Vabalas, Venezuela.
P. Vaitkūnas, St. Paul, Al-ta, Canada.
J. Vitėnas, Washington, D.C.
P. Žemaitis, M.D., Canton, MI.

LD PAREMTI AUKOJO:

Po \$50.00 — Detroito Lietuvių Bicentennial Komitetas; M. G.
Po \$50 — S. Bartis, D.D.S., Kun. V. Pavalkis.
\$30.00 — LB, Los Angeles.
\$25 — LKM Akademija.
\$8.00 — W. Beleckas.
\$6.00 — S. Petrauskas, MD.
Po \$5.00 — A. Andriušis, P. Gylys, A. Stakėnas, Dr. P. Svarcas.
Po \$3.00 — J. Alyta, M. Aukštaitė, K. Bačkauskas, Kun. V. Balčiūnas, A. Kvečas, B. Lukas.
\$2.00 — G. Breichmanas.
Po \$3.00 — P. Petrušaitis, G. Radvenis, K. vŠelnys, V. Tamošiūnas, A. Tumas, E. Vizbaras.
\$12.00 — A. Ambrazas.

LD PAREMTI AUKOJO:

Po \$10.00 — E. Mickeliūnas, K. Miškinis, J. Briedis, V. Dapšis.
Po \$8.00 — A. Rapšys, S. Damulis, J. Kristolaitis.
\$7.00 — V. Mingėla.
Po \$5.00 — I. Gurčinas, S. Jankauskas, E. Jarašūnas, P. Misevičius, J. Roland, I. Sadauskas, Kun. E. Statkus.
Po \$3.00 — A. Aleksis, Kun. A.

Babonas, B. Cizikas, J. Gepneris, J. Girevičius, A. Keturakis, Kun. M. Kirkilas, K. Lambertas, O. Matulaitis, P. Mikšys, K. Rimkus, M.D., A. Rugys, J. Šepetys, P. Simanauskas, A. Skridulis, V. Stropus.
\$2.00 — V. Matulaitis.

Visiems garbės prenumeratoriam ir aukojusiems LD žurnalą paremti Administracija labai dėkoja.

Kanados LD prenumeratoriams

Administracija prašo, kai išrašomi asmeniškai čekiai, nerašyti U.S. Dollars, U.S. Funds, nes tada tokius čekius Amerikos bankas turi siųsti "inkasuoti", ir mums atskaito vieną dolerį už patarnavimą.

Geriausią rašyti \$12, nenurodant kokios valstybės tie doleriai, — tada mums iškeičia juos pagal esamą kursą.

GRAŽIOS DOVANOS

Tik ką gauta siunta lietuviškų koptytelių, kurių kainos nuo \$20 iki \$40.

Taip pat LD knygyne galite gauti lietuviškų lėlių, audinių ir kitokių suvenyrų.

Prašome užėti į įstaigą arba pasiteirauti laišku apie kainas.

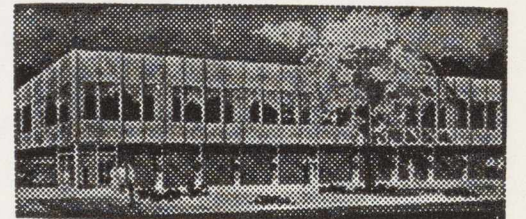
TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekviename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum
Savings insrd. to \$40,000 by FSLIC

Vėliavos duodamos nemokamai. Pradėjus naują taupymo sąskaitą, gausite vieną amerikietišką ir ant-
rą pagal savo pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

High Dividend Rates
Accounts

Insured to \$40,000 by FSLIC
47th & Rockwell St., CHICAGO, Illinois 60632

94th & Roberts Rd., Hickory Hills, Ill. 60447

LITHUANIA and POLAND

15 days from \$1261.00 (depending on departure date) per person
(double occupancy)

A Tour to VILNIUS, DRUSKININKAI, WARSAW & KRAKOW via LOT-Polish Airlines and PAN American World Airways

Departure Dates —	r
Sunday May 29	\$1261.00
Sunday July 3	\$1358.00
Sunday Sept. 4	\$1261.00

Cost includes: Air Fare, All Meals, Sightseeing, Service Charges, Tour Guide in each country, all Transfers and Baggage Handling

Tour is based on GIT air fares a minimum of 7 per trip

For information and Brochures call or write

THE MAGICAL TOURING COMPANY

522 Wilshire Boulevard, No. C
SANTA MONICA, CA 90401

(213) 395-4650 or (213) 276-8648

HAMAI O.T.C. CHARTER TOUR

8 Days in Waikiki Premium Plan

\$389.00	March, April, May
\$409.00	June, July, Aug., Sept.

Includes: Deluxe Hotel Accomodations, Air Fare, Los Angeles via DC-10, Inflight meal, ground transfers, 7 nights, local host

OR

8 Day 3 Island Honolulu, Maui, and Hawaii

From \$449.00	March, April, May
\$459.00	June, July, Aug., Sept.

Includes: First-class Hotel Accomodations, Air Fare on DC-10 with in-flight meal, sightseeing, local host, Shell lei greeting

For Information and Reservations call:

THE MAGICAL TOURING COMPANY

522 Wilshire Boulevard, No. C
SANTA MONICA, CA 90401

(213) 395-4650 or (213) 276-8648

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Anka — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 Telef. (212) LA3-1510
— ir —

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas: (312) 737-6784

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Petras Melnikas, **Debesys ir pro-
peršos**. Romanas. Išleido Lietuviš-
kos Knygos Klubas, 1977. 292 psl.
Viršelio aplanką piešė V. O. Virkau.
Kaina \$6.00.

**Namų ir artimiausios aplinkos
žodynėlis**. Paruošė Rimas Černius.
Išleido JAV LB Švietimo Taryba.
Tiražas 1000 egz. 75 psl. Kaina
\$2.50.

Žodynėlių sudaro: Žodžių kirčia-
vimas — čia aiškina kirčiavimą ir
duoda visų kirčiuočių pavyzdžių.
Toliau seka dvi dalys: angliškai-lie-
tuviškas ir lietuviškai-angliškai žo-
dynėliai. Lietuviški žodžiai kirčiuo-
ti. Žodynėlis naudingas visiems lie-
tuviams: tiek mokykloje, tiek šei-

Lithuanian Christian Democracy,
parašytas A. J. Kasulaičio. Išleido
Leono XIII Fondas. 244 psl. Kai-
na \$4.00. Tai Lietuvos Krikščionių
Kemokratų Unijos istorija. Įžangą
parašė vysk. Vincentas Brizgys.
Knygos išleidimą parėmė Marija ir
Antanas Rudžiai Chicagoje.
moje.

Galima gauti LD leidykloje.

LIETUVIŲ DIENŲ

žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ia.
So. Boston, Mass. — S. Minkus
Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis,
'Gifts International', 'Parama', 'Terra',
'Marginiai'.

Cleveland, Ohio — J. Žilionis

Detroit, Mich. —
St. Anthony's Parish Library.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.
Putnam, Conn. — Immaculata Conception
Convent.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — "Spauda".

Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".

Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.

Melbourne - St. Kilda — F. Sodaitis

Sydney — Kun. P. Butkus.

Glen Osmond, S. A. — E. Reisonienė.

Mirren, S. A. — J. Rupinskas.

Italijoje

Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje

London, Ont. — A. Puteris

Toronto, Ont. — V. Aušrosas, A. Kuolas,
P. Misevičius,

Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish
Library)

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES

Stotis KTYM, banga 1460 AM

Šeštadieniais 12:30 — 1:00 p. p.

Išlaiko L. Radijo Klubas. Pirm. J. Mitkus,
2610 Griffith Park Blvd., Los Angeles, CA
90039 — Tel. (213) 662-6591

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D.C.

Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto

per FM radijo stotį WCAO 102.7 mgcl.

Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515

Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227; Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS

Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpie.

AM 1430 klc iš WWEL radijo stoties

Medford-Boston, Mass. 02155

Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. radijo programa Naujojoje

Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.,

vedama Stepono ir Valentinos Minkų, gir-

dima sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m

Boston, Mass. — WLYN - 1360

Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzi-

ka, dainos ir Magdutės pasaka.

502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS RADIJO ŽEIMA

7 programos savaitėje

Daily 12:30-1:00 pm Sat-&Sun 8:30-9:30 am

Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.

Programos vedėja Aldona Daukus-Barcus

Transliuojama iš nuosavos studijos.

WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.

7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629

Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS

Laikinai neveikia

Nauja lietuviška radijo programa

pradėta birželio 4 d.

LIETUVOS AIDAI

Kiekvieno penktadienio vakarą 10-11 val.

iš WJOB 1230 AM banga 9:30 — 10 AM

iš WOPA 9:30 — 11 v. v. 1490 AM banga

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ, 2646 W. 71st

St. Chicago, Ill. 60629 Phone 778-5374

LITHUANIAN RADIO FORUM

Bi-Lingual Civic program in English

and Lithuanian

Produced by Anthony J. RUDIS

Listener Participation Program

PHONE 445-6842 and ask a question

Sundays 2 to 3 PM

WXRT-FM 93.1 MHz.

Address: 9339 S. Oakley Chicago, Illinois

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Programa

TĖVYNĖS GARSAI

Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro

per WXEN-FM stotį 106,5 mc..

Vedėjas Juozas Stempužis.

4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121

Telef.: 382-9268.

Detroit, Mich.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA

WMZK-FM banga 98 mc

Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį

nuo 8:00 iki 9:00 vakare

Programos reikalais kreiptis: Albert Misiu-

nas, 2483 Woodmere, Detroit, Mi 48209,

tel. 841-3026; Algis Zaporackas, 4120

Yorba Linda Dr., Royal Oak, Mi 48072,

tel. 549-1982.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.

Sekmadieniais 8:25 — 9:05 val. ryto

Išlaiko Radijo Klubas.

Klubo pirm. Vacys Urbonas.

17175 Gaylord Ave., Detroit, MI 48240

Telefonas: 537-9642

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė

WRYM AM 840

Kiekv. sekmadienį 4:15 — 5:15 val. p. p.

Programos vedėjas A. Dragūnevičius.

Pranešėjai:

Z. Dapkienė, A. Dzūkai, L. Kapeckas.

273 Victoria Rd., Hartford CT 06114

Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda

girdima kiekv. šeštad. 4 — 5 val. p. p.

iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.

ir 97.9 meg. FM.

Direktorius Jokubas J. Stukas,

1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092

232-5565. (Code 201)

Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.

per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM

pirm. 7:30 — 8:30 v. v. — 89.5 mg

Vedėjas J. J. Stukas.

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį

nuo 9 iki 10 val. ryto

iš WHBI stoties 105.9 FM banga.

Adresas: Romas Kezys, 217-25 54th Ave.

Bayside, N. Y. 11364

Telefonas: 229-9134

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa

BENDRUOMENĖS BALSAS

Stotis WTEL — 860 kilocycl.

Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.

Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kroni-

ka, muzika ir skelbimai.

Programas tvarko ir praveda

redakcinis kolektyvas.

Rašyti: "Bendruomenės Balsas"

1203 Green St., Phila., Pa. 19123.

Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa

The First Lithuanian Radio Program b.

Pittsburgh, Penn.

Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.

Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.

Programos vedėjai:

Povilas ir Gertruda Dargiai.

Visais reikalais kreiptis:

2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15216

Rochester, N. Y.

DAINOS AIDAS

Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto.

Stotis: WXXI-FM 91.5 MC

Išlaiko: Lietuvių Radijo Klubas.

Klubo valdyba: Al. Gečas, pirm., R. Kirš-

teinas, vicepirm., J. Krokytė, sekr., Rūta

Ilgūnaitė, išd., L. Laukaitienė, narė.

Adresas: 320 Durnan St., Rochester, NY

14621

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA

WBRY, Waterbury, 1590 kilocycles.

Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00

Programos vedėjas ir direktorius

John D. Adams (Adomaitis).

5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708

Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v.

CFMB stotis — Banga 1410.

Programos vedėjas L. Stankevičius.

1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada

Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

7 radijo programos savaitėje

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio

4 — 5 val. p. p.

Trečiadienį vak. 7 — 8:15 v. v.

Šeštadienį 3 — 3:30 val. p. p.

Visos programos transliuojamos iš

Toronto stoties CHIN, banga 101 FM

Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius.

175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.

Telefonas: 534-1274.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.

iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku,

41,15 ir 50,34 metrų bangomis.

Vedėjas Dr. J. Gailius.

Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.

Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku

ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.

Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.

Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.

Adresas: Sezione Litvana, Stazione Radio

CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Išleista 1966

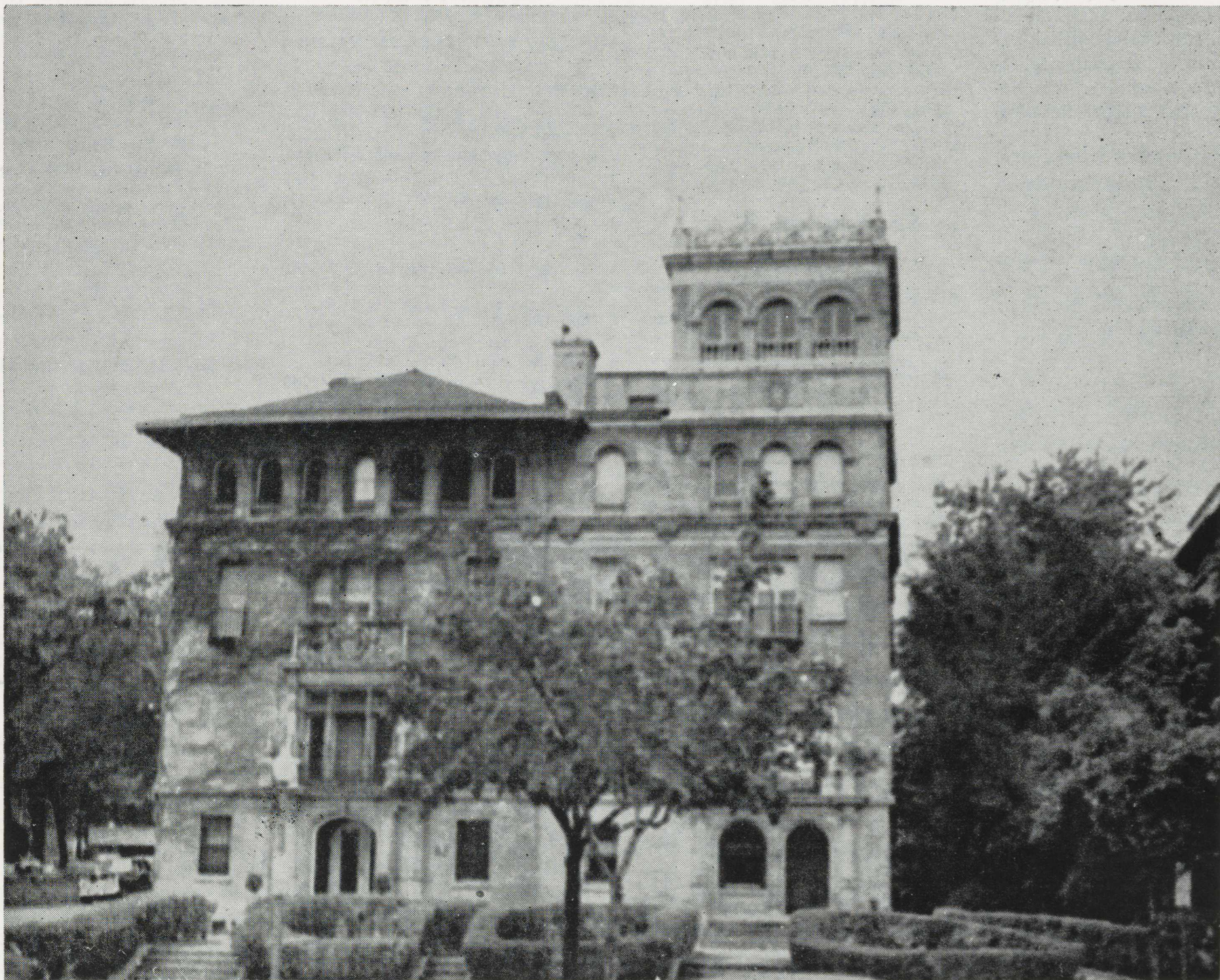
WCIU - TV Channel 26

Sekmadieniais 8:30

5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60634

Tel. (312) 778-2100

Tollus šlutas, vald. pirm.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS NAMAI WASHINGTONE